

Møteinnkalling

Utvalg: Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested: Bodø
Dato: 04.03.2015
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 755 47981 / 974 35 783. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møtet starter 10:00 i Moloveien 10 – Statens hus. Møtelokale: Havørna

Orienteringssaker:

- Terje Øiesvold orienterer om bokprosjekt: «Verneprosess Saltfjellet-Svartisen»
- Sekretariatet orienterer:
  - o Direktoratets vurdering av ATV med eller uten belter.
  - o Forvaltningsplan Láhko
  - o Verneforskrift og forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Middag på Egon kl. 17:00

Overnatting Radisson Blu (SAS-hotellet).

Kompetansedag for Midtre Nordland nasjonalparkstyre 5. mars kl. 09:00. Se eget program vedlagt i epost.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 1/2015	Godkjenning av innkalling / protokoll		2003/577
ST 2/2015	Delegerte saker		2003/577
DS 1/2015	Dispensasjon for motorisert transport til Saltfjellstua - Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark og Saltfjellet landskapsvernområde - Rana Turistforening		2012/1172
DS 2/2015	Dispensasjon for motorisert transport til Krukkistua - Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark og Saltfjellet landskapsvernområde - Rana Turistforening		2012/1172
DS 3/2015	Dispensasjon - Motorferdsel - Gåsvatnan landskapsverneområde - Halvortun hyttesameie ved Ketil Kåsno		2013/1233
DS 4/2015	Dispensasjon - Motorferdsel - Gåsvatnan landskapsvernområde - Sissel og Kurt Ove Pettersen		2012/6759
DS 5/2015	Dispensasjon for transport av materialer til Midtistua - Bodø og Omegns Turistforening, Saltfjellet alndskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark		2012/1336
DS 6/2015	Dispensasjon - Transport av materialer til Jordbruhytta - Bodø og Omegns Turistforening , Gåsvatnan landskapsvernområde		2012/1336
ST 3/2015	Referatsaker		2003/577
RS 1/2015	Kopi av vedtak - Forhåndsvarsel - mulig pålegg om retting av ulovlig oppførte byggverk - Gåsvatnan Landskapsvernområde		2014/7648
RS 2/2015	Avgjørelse i klagesak - avvikling av hundeprove i Junkerdal nasjonalpark		2013/2792
RS 3/2015	Vedtak - klage - avslag på søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Sjunghatten nasjonalpark		2012/4369
RS 4/2015	Vedtak - Innsetting av vedovn i naust ved Kjemåvatnet - Saltfjellet landskapsvernområde - Ørjan Eliassen		2012/8564
ST 4/2015	Gåsvatnan landskapsbernområde. Søknad om dispensasjon for bruk av helikopter og tillatelse til uttak av torv. Bodø og Omegns turistforening		2012/1336
ST 5/2015	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Avslag på søknad om å bygge platting på Bjellåvasstua.		2012/1336

ST 6/2015	Høringsuttalelse Midtre Nordland nasjonalparkstyre - Revidering av vedtekter for nasjonalpark-/ verneområdestyrene, samt stillingsinstruks for forvalter		2015/91
ST 7/2015	Gåsvatnan landskapsvernområde. Avslag på søknad om motorisert ferdsel. Rune Alm.		2014/8332
ST 8/2015	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Transport til Blåkkådalshytta - Rana turistforening		2015/1213
ST 9/2015	Tilbud om å overta forvaltningsansvar for verneområder		2014/8157
ST 10/2015	Oppfølging av brudd på gitt dispensasjon - ***** ***** ***** *****	X	2012/214
ST 11/2015	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Reinhornrennet. Dispensasjon for bruk av motoriserte kjøretøy for preparering av skiløype.		2012/1346
ST 12/2015	Junkerdal nasjonalpark - Søknad om endret trase for motorisert transport opp til Øvre Doarro - Salten Kraftsamband Prodoksjon AS		2014/3574
ST 13/2015	MIDNOR - Høring på rapport "Forenkling av utmarksforvaltningen"		2015/673
ST 14/2015	Eventuelt		2003/577

ST 2/2015 Delegerte saker

DS 1/2015 Dispensasjon for motorisert transport til Saltfjellstua - Saltfjellet -

Svartisen nasjonalpark og Saltfjellet landskapsvernområde - Rana

Turistforening

DS 2/2015 Dispensasjon for motorisert transport til Krukkistua - Saltfjellet -

Svartisen nasjonalpark og Saltfjellet landskapsvernområde - Rana

Turistforening

DS 3/2015 Dispensasjon - Motorferdsel - Gåsvatnan landskapsverneområde -

Halvortun hyttesameie ved Ketil Kåsno

DS 4/2015 Dispensasjon - Motorferdsel - Gåsvatnan landskapsvernområde -

Sissel og Kurt Ove Pettersen

DS 5/2015 Dispensasjon for transport av materialer til Midtistua - Bodø og

Omegns Turistforening, Saltfjellet alndskapsvernområde og Saltfjellet-

Svartisen nasjonalpark

DS 6/2015 Dispensasjon - Transport av materialer til Jordbruhytta - Bodø og

Omegns Turistforening , Gåsvatnan landskapsvernområde

Viggo Skogmo
skogmoen
8100 MISVÆR

Saksb.: Kjell Eivind Madsen
e-post: fmnokma@fylkesmannen.no
Tlf: 75531585
Vår ref: 2014/8151
Deres ref:
Vår dato: 05.02.2015
Deres dato:
Arkivkode:

Forhåndsvarsel – mulig krav om retting av ulovlig bygging – Gåsvatnan landskapsvernområde – Bodø kommune

Dette er et forhåndsvarsel om mulig pålegg om retting etter naturmangfoldlovens § 69.

Vi er blitt gjort kjent med at det på din hytteeiendom gnr/bnr 246/2 i Gåsvatnan landskapsvernområde i Bodø kommune er utført byggevirkosomhet som ikke er behandlet etter verneforskriften for landskapsvernområdet, og således er i strid med gjeldende forskrift. Med dette brevet varslers vi at det vurderes å gi pålegg om retting. Retting vil innebære rivning av ulovlig oppførte byggverk samt fjerning av alle rester etter dette.

Du gis anledning til å komme med uttalelse i saken innen 23. februar 2015. Etter denne fristen vil det bli vurdert å gi pålegg om retting med hjemmel i naturmangfoldlovens § 69.

Lovhjemmel

Gåsvatnan landskapsvernområde ble opprettet ved kgl. res. av 8. september 1989. Formålet med vernet er:

- «å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder
- Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlfjell

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner»

I landskapsvernet er «Alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter (...) forbudt», jf. verneforskriftens kap. IV pkt 1. Det er videre gitt eksempler på hvilke inngrep som rammes av denne bestemmelsen, her nevnes blant annet «oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger». Nødvendig vedlikehold av eksisterende bygninger er imidlertid tillatt, jf. kap. V pkt. 2.1 i verneforskriften. Det finnes derimot ingen hjemmel for å utvide eller bygge om eksisterende hytter, slik at alle saker som gjelder dette må behandles etter naturmangfoldlovens § 48 (verneforskriftens kap. VIII er erstattet av naturmangfoldlovens § 48, jf. lovens § 77).

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre er myndighet etter verneforskriften for Gåsvatnan landskapsvernområde, jf. delegering fra Miljøverndepartementet datert 16. september 2010.

Før den tid var Fylkesmannen i Nordland myndighet etter forskriften. Eventuell søknad om å beholde de aktuelle byggverkene må rettes til Midtre Nordland nasjonalparkstyre for behandling etter verneforskriften og Bodø kommune for behandling etter plan- og bygningsloven.

Naturmangfoldlovens kap. IX, §§ 69-75 har bestemmelser som håndheving og sanksjoner, deriblant § 69 om retting og avbøtende tiltak og § 73 om tvangsmulkt. Det er Fylkesmannen som er delegert myndighet etter §§ 69-73, jf. brev fra Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) datert 13.12.2010.

Fylkesmannens forståelse av saken

Fylkesmannen ga i 1994 Viggo Skogmo dispensasjon fra verneforskriften for Gåsvatnan landskapsvernområde for å skifte ut og utvide eksisterende hytte på følgende vilkår:

- Areal på hytta skal ikke overstige 30 kvadratmeter
- Hytta skal lokaliseres på samme sted som den gamle hytta. (Hytte nr 18, hytteområde nr 11, Gåsvatnan)
- Alle rester etter den gamle hytta skal fjernes.

Det ble i vedtaket presisert at det ikke kunne påregnes at det ville bli gitt dispensasjon for bygging av uthus i tilknytning til denne tomte.

Bodø kommune mottok byggesøknad 26. september 2005 og videresendte denne til Fylkesmannen i brev av 28.10.2005. Fylkesmannen ga i brev av 09.11.2005 uttalelse til byggesaken og påpekte blant annet at tegningene av bygget ikke var i overensstemmelse med gitt dispensasjon. Etter det er det ikke registrert noen kommunikasjon mellom tiltakshaver og forvaltningsmyndighetene angående bygging.

Oppsynet har i 2014 oversendt rapport til Fylkesmannen som viser følgende byggverk i strid med gitt dispensasjon:

- Hytta er bygd med ytre mål 7,40m x 5,10m, som tilsvarer 37,74, kvadratmeter
- Det er oppført platting/veranda på totalt 47,56 kvadratmeter
- Det er utplassert stålbuer som brukes som lager, disse utgjør totalt 5 kvadratmeter

Etter dette ser det ut som om hytta er bygd nesten 8 kvadratmeter større enn innvilget dispensasjon. Bygging av platting/veranda og montering av stålbuer er så vidt vi har registrert ikke omsøkt. Hytta ligger særlig eksponert til ute på en odde i høyfjellsterrang og endringer vil lett kunne endre landskapets art eller karakter. Både bygging av platting/veranda og montering av stålbuer som lager er å regne som «oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger» og rammes derfor også av forbudsbestemmelsen i forskriftens kap. IV pkt. 1.

Fylkesmannen kan ikke se at noe av dette er søkt om til forvaltningsmyndigheten for Gåsvatnan landskapsvernområde. Vi har heller ikke informasjon som tilsier at dette er godkjent i aktuell kommune. Vi vurderer derfor å kreve forholdene rettet. Du gis anledning til å uttale deg om forholdet innen 23.02.2015.

Informasjon om mulig pålegg om retting

Dersom det ikke framkommer forhold som kan endre vår vurdering av saken vil vi sende ut pålegg om retting, jf. naturmangfoldlovens § 69. Pålegget vil i utgangspunktet bli utformet slik:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 69 gis følgende pålegg:

- Hytte på gnr/bnr 246/2 i Gåsvatnan landskapsvernområde i Bodø kommune tilbakeføres til 30 kvadratmeter bebygd areal i tråd med gitt dispensasjon
- Platting/veranda rundt hytta samt alle fundamenter til denne fjernes
- Stålbuer fjernes

Alle bygningsrester skal på mest mulig skånsom måte fraktes ut av landskapsvernområdet.

Det vil settes en egen frist for når rettingen skal være slutført.

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 73 fastsettes en tvangsmulkt på kr. 1000 pr uke dersom fristen ikke overholdes. Størrelsen på mulkten er fastsatt ut fra en helhetsvurdering der vi blant annet legger vekt på at gitt dispensasjon her er overtrådt, fare for presedens og formålet med landskapsvernområdet.

Utfrakt av rester etter byggverkene må skje med snøskuter på snødekt mark eller med helikopter. Det gjøres oppmerksom på at for å gjennomføre denne motorferdselen må det foreligge dispensasjon fra verneforskriften. Du må da søke Midtre Nordland nasjonalparkstyre om dette.

Vi gjør oppmerksom på at dersom du ikke retter deg etter pålegget vil det kunne være aktuelt å gå til direkte gjennomføring, det vil si at myndigheten etter loven gjennomfører rettingen for din regning, jf. naturmangfoldlovens § 71.

Et eventuelt vedtak om retting er enkeltvedtak etter forvaltningslovens regler og kan påklages.

Med hilsen

Roar Høgsæt (e.f.)
fylkesmiljøvernsjef

Sveinung Bertnes Råheim
seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Salten politidistrikt v/Margrete   e-post
Torseter

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre   Moloveien 10   8002   BODØ
Miljødirektoratet   Postboks 5672 Sluppen   7485   TRONDHEIM

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Junkerдалen nordre grunneierlag
v/Halvard Halvorsen

Deres ref

Vår ref

Dato

13/4363-

17.02.2014

Avgjørelse i klagesak - avvikling av hundeprove i Junkerдал nasjonalpark

Vi viser til søknad fra Salten Fuglehundklubb 10. april 2013, vedtak fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre 17. april 2013 (sekretariatet med delegert myndighet fra styret), klage fra Junkerдал nordre grunneierlag 11. mai 2013, nasjonalparkstyrets behandling av klagen 24. september 2013 og Miljødirektoratets tilrådning 29. november 2013.

Departementet beklager at det på grunn av stor saksmengde har tatt tid å behandle klagen.

Saken gjelder gjennomføring av jaktprøve for stående fuglehunder i Tjårrisdalen i Junkerдал nasjonalpark. Tiltaket krever tillatelse etter verneforskriften. Departementet slutter seg til nasjonalparkstyrets vurdering av at det omsøkte tiltaket kan få negative konsekvenser for hekkende rovfugl i området. Klagen tas ikke til følge.

Sakens bakgrunn

Salten Fuglehundklubb søkte om å få bruke et område i Junkerдал nasjonalpark (Tjårrisdalen) til jaktprøve for stående fuglehunder (Saltfjellprøven). Tidsrommet for jaktprøven var 26. april til 29. april. Prøven foregår ved at man slipper inntil 14 ekvipasjer ut i jaktbart terreng. Det slippes to hunder per runde. Hundene skal avsøke terrenget, finne fugl og behandle den på jaktbar måte.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre avsto søknaden 17. april 2013. Avslaget var begrunnet med at april måned er en sårbar tid for fugle- og dyrelivet med oppstart av hekke- og yngletiden. Det er registrert hekke- og ynglelokaliteter for et par sårbare rovfuglarter i området. I april vil disse artene normalt ha påbegynt egglegging eller ligge på egg. Mye aktivitet eller forstyrrelse i denne perioden kan føre til at de avbryter hekkingen. Det

---

Postadresse
Postboks 8013 Dep
NO-0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
<http://www.kld.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Ida Sletsjøe
22 24 58 76

foreligger videre en tilsvarende søknad om hundeproe helgen før, noe som vil øke den samlede belastningen. Endelig er det mulig å gjennomføre hundeproevene utenfor dette sårbare området.

Avslaget ble påklaget av Junkerdal nordre grunneierlag. Junkerdal nordre grunneierlag er grunneiere i Tjårrisdalen og leier ut terreng til fuglehundklubben i forbindelse med prøven. Klagen viser til at forvaltningsmyndigheten i alt for liten grad forsøker å finne akseptable løsninger. Aktiviteten kan legges slik at yngleplasser for fugl ikke berøres.

Nasjonalparkstyret behandlet klagen og vedtok enstemmig å ikke ta den til følge. Styret viser til opplysninger fra Direktoratet for naturforvaltning om at det ikke er tilrådelig å gjennomføre slik hundeproe i den aktuelle perioden innenfor en radius av inntil 10 kilometer fra hekkelokalitetene. Det betyr at hele Tjårrisdalen ligger innenfor det sårbare området.

Miljødirektoratet tilrår at nasjonalparkstyrets vedtak opprettholdes og slutter seg i hovedsak til styrets begrunnelse.

Departementets vurdering

Klima- og miljødepartementet mener at saken er tilstrekkelig opplyst og at klagen kan behandles.

Klageinstansen kan prøve alle sider ved saken, jf. forvaltningsloven § 34.

Området er vernet i henhold til forskrift 9. januar 2004 nr. 8 om verneplan for Junkerdal (heretter verneforskriften).

Formålet med vernet er

- å bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet
- å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

Ivaretagelse av naturgrunlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Det følger av verneforskriften § 3 punkt 3.1 første punktum at "[d]yrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse". Videre følger det av § 3 punkt 5.1 tredje avsnitt at «annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Se forøvrig forvaltningsplanen.» Av forvaltningsplanen følger det at denne type aktivitet må vurderes opp mot verneverdiene.

Fjelltjenesten har registrert hekke- og ynglelokaliteter for et par sårbare rovfuglarter i Tjårrisdalen. April måned er en sårbar tid fordi fuglene normalt vil ha påbegynt egglegging eller ligge på egg. Mye aktivitet eller forstyrrelse i denne perioden kan føre til at de avbryter

hekkingen. Miljødirektoratet har tidligere avgitt en faglig uttalelse der det generelt ikke anbefales at det gjennomføres hundepøver i denne perioden innenfor en radius på 10 kilometer fra hekkelokalitetene.

Departementet vil forøvrig vise til hundeloven § 6 første ledd, som fastsetter generell båndtvang fra 1. april til 20. august. Båndtvangen er satt blant annet av hensyn til å unngå forstyrrelser av viltet i et tidsrom hvor viltet er særlig sårbart.

Departementet legger etter dette til grunn at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og om det omsøkte tiltakets virkninger på dette. Departementet er ikke kjent med andre forhold som påvirker det aktuelle naturmangfoldet. Da det foreligger tilstrekkelig kunnskap, får ikke føre-var-prinsippet anvendelse. En alternativ lokalisering i Tjårrisdalen er ikke mulig, da hele dalen ligger innenfor en radius på 10 kilometer. Tiltaket kan imidlertid gjennomføres utenfor det sårbare området, jf. naturmangfoldloven § 12, hvis kommunen utpeker et slikt område med unntak fra båndtvangsreglene etter hundeloven § 9 første ledd bokstav c.

Departementet opprettholder med dette Midtre Nordland nasjonalparkstyres vedtak 17. april 2013.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Klagen er med dette endelig avgjort. Vedtaket kan ikke påklages.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Ida Sletsjøe
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi:

Salten Fuglehundklubb v/Mathias Djupvik	Greplyngveien 19	8200 FAUSKE
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002 BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485 TRONDHEIM
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002 BODØ
Saltdal kommune	Kirkegaten 23	8250 ROGNAN
Øvrige nasjonalpark- og verneområdestyrer		

Mottatt FM-NO

23 JAN, 2015

**DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT**

Anne-Brit og Geir Pedersen
Ånsvik
8220 RØSVIK

Deres ref

Vår ref
13/2235

Dato
~~20.01.2015~~ 22 JAN. 2015

Klage på Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt avslag på søknad om å få oppføre grillhus og ved-/ utstyrsbod i Sjunghatten nasjonalpark

Departementet har i brev av 3. juni 2013 fra Miljødirektoratet mottatt tilråding i ovennevnte klagesak.

Saken gjelder klage på søknad om å oppføre et grillhus og en ved-/ utstyrsbod i Purkvik i Sørfold kommune. Midtre Nordland nasjonalparkstyre fant at vilkårene for dispensasjon ikke var til stede og avslo søknaden 22. juni 2012. Vedtaket ble påklaget. Klima- og miljødepartementet tar ikke klagen til følge.

Bakgrunn for saken

Anne-Brit og Geir Pedersen søkte 31. mai 2012 om tillatelse til å oppføre en grillhytte på 9 kvm og en ved-/ utstyrsbod på 8 kvm ved sin hytte i Purkvika i Sjunghatten nasjonalpark. Midtre Nordland nasjonalparkstyre avslo søknaden 4. september 2012. Styret viste til at tiltaket ikke kunne anses som ombygging eller mindre utvidelse av bygning etter verneforskriften § 3 pkt 1.3 bokstav c), og saken ble derfor behandlet som en dispensasjonssøknad etter verneforskriften § 4. Styret fant at det ikke var grunnlag for en slik dispensasjon. Det ble lagt vekt på presedensvirkningen en eventuell tillatelse ville ha for de ca 40 andre hyttene som ligger inne i nasjonalparken og hensyn til samlet belastning.

Tiltakshaver påklaget Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak i brev mottatt av nasjonalparkstyret 11. oktober 2012. Her vises det til at hytta var påbegynt i 1994, men at det grunnet økonomiske hensyn ikke har vært mulig å ferdigstille den. Det vises også til at vernet av området skjedde etter at hytta var påbegynt. Ettersom hytta ikke har strøm, er det også et behov for å kunne ha en egen vedbod til oppbevaring. Purkvika har tilkomst med båt og er lite benyttet av turister, og utbyggingen vil således ikke forårsake mer ferdsel, slitasje eller

forstyrrelser. Klagen ble behandlet av nasjonalparkstyret 6. desember 2012, men styrets tidligere vedtak ble opprettholdt.

Miljødirektoratet ga i brev av 3. juni 2013 en faglig vurdering av saken der det anbefales at klagen ikke tas til følge. Det vises til at inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige og midlertidige bygninger, er forbudt i nasjonalparken. Dette følger av verneforskriften § 3 pkt 1.1. Det kan gis tillatelse til ombygging og mindre utvidelser av bygninger, men direktoratet mente det omsøkte prosjektet ikke falt innunder disse unntaksbestemmelsene. Søknaden ble derfor behandlet som en dispensasjonssøknad etter verneforskriften § 4.

Etter direktoratets syn er vilkårene for dispensasjon ikke oppfylt og klager bør derfor ikke gis medhold. En utbygging som omsøkt vil kunne innebære starten på en bit-for-bit nedbygging av nasjonalparken, forringe verneverdiene og være i strid med verneformålet.

Departementets vurdering

Klagen gjelder avslag på søknad om oppføring av ved-/ utstyrsbod og en grillhytte på hhv 9 og 8 kvm i Sjunkehatten nasjonalpark. Klageinstansen kan prøve alle sider av saken, jf forvaltningsloven § 34 annet ledd.

Det er søkt om tillatelse til oppføring av to mindre bygg ved søkers eksisterende hytte. Området hytta ligger i ble vernet ved kgl. res. 5. februar 2010 som Sjunkehatten nasjonalpark. Formålet med vernet er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap. Området er i dag uten tyngre inngrep.

Verneforskriften § 3 viser til at inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige og midlertidige bygninger er forbudt i nasjonalparken. Kun bygninger som er nødvendige for reindriften kan det gis tillatelse til. Det samme gjelder ombygging og mindre utvidelser av bygninger.

Klima- og miljødepartementet kan ikke se at det omsøkte tiltaket faller inn under noen av disse unntaksbestemmelsene i verneforskriften og mener i likhet med nasjonalparkstyret og Miljødirektoratet at det er riktig å anse søknaden som en søknad om dispensasjon fra vernebestemmelsene, jf verneforskriften § 4. Ordlyden her er likelydende med den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Om en slik dispensasjon skal innvilges beror på forvaltningens skjønn, det er ikke slik at noen har krav på dispensasjon selv om vilkårene er oppfylt, jf ordlyden *kan gjøre unntak fra et vernevedtak*.

Når det gjelder tiltakets påvirkning på verneverdiene viser departementet til oppføring av ny bebyggelse vil kunne påvirke landskapet negativt. Departementet viser til nasjonalparkstyrets vurdering av hensyn til presedens og samlet belastning. Departementet er enig i at det av hensyn til presedens er riktig å føre en restriktiv praksis i denne type saker.

Av forarbeidene til naturmangfoldloven fremgår det at dispensasjonsbestemmelsen ikke skal brukes til å *utvide den rammen som er trukket opp i vernvedtaket*. Det heter videre at

bestemmelsen er ment å være en sikkerhetsventil og at forvaltningen særlig bør vurdere konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag.

Sistnevnte hensyn er aktuelt i den foreliggende saken. Det er ca 40 hytter inne i nasjonalparken og en tillatelse til små utbygginger i tilknytning til én hytte vil kunne åpne for press om tilsvarende nybygg knyttet til andre hytter.

Departementet viser også til at verneforskriften er vedtatt så sent som i 2010. Det ble i verneplanprosessen konkret vurdert hvorvidt det skulle åpnes for nye bygninger i nasjonalparken. Det følger også av den kongelige resolusjonen at nye bygg er i strid med formålet fordi det anses som et vesentlig inngrep i landskapet.

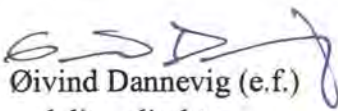
Klima- og miljødepartementet er på denne bakgrunn enig med nasjonalparkstyret i at vilkårene for å gi dispensasjon ikke foreligger. Selv om de to omsøkte hyttene er av liten skala, vil en tillatelse til oppføring av byggene bidra til en gradvis nedbygging av arealene i nasjonalparken og således kunne forringe verneverdiene i strid med formålet med vernet. Departementet viser videre til at plassbehov til oppbevaring av for eksempel ved kan vurderes ved fremsettelse av søknad om mindre utvidelse av eksisterende bygning etter verneforskriften § 3 pkt 1.3 bokstav c.

I og med at avslaget i all hovedsak er begrunnet utfra vurderinger av presedens, går ikke departementet nærmere inn på de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge. Anne-Brit og Geir Pedersen gis ikke dispensasjon til oppføring av grillhus og ved-/ utstyrsbod etter verneforskriften § 4, jf naturmangfoldloven § 48.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Martine Løvold
Seniorrådgiver

Kopi:

Miljødirektoratet, PB 292 Sluppen, 7485 Trondheim
Sørfold kommune, Rådhuset, 8226 Straumen
Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10, 8002 Bodø
Midtre Nordland nasjonalparkstyre, Moloveien 10, 8002 Bodø
Øvrige nasjonalpark- og verneområdestyrer

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Ørjan Eliassen
Buen 15
8250 Rognan

Deres ref

Vår ref
13/2378

Dato
5.2.2015

Vedtak i klagesak om vedovn i naust - Saltfjellet landskapsvernområde

Vi viser til brev datert 13. september 2013 fra Miljødirektoratet med oversendelse av klagesak i Saltfjellet landskapsvernområde.

Klima- og miljødepartementet opprettholder nasjonalparkstyrets avslag på søknad om å installere vedovn i naust ved Kjemåvatn i Saltfjellet landskapsvernområde. Departementet viser til at nasjonalparkstyret, kommunen og grunneier ikke ønsker bruksendring fra naust til hytte i denne saken. Klima- og miljødepartementet støtter denne vurderingen.

Departementet har for tiden stor saksmengde, og vi beklager den lange saksbehandlingstiden.

Sakens bakgrunn

Ørjan Eliassen søkte 15. november 2012 om å få sette vedovn i naustet sitt ved Kjemåvatn i Saltdal kommune. Begrunnelsen for søknaden var at han og familien benytter området til friluftsliv, og han ønsker tryggheten i å kunne søke ly i naustet ved dårlig vær. Naustet ligger inne i Saltfjellet landskapsvernområde, og Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden i sak 30/2013 den 18. februar 2013. Styret slo fast at montering av pipe til ovnen var i strid med verneforskriften for landskapsvernområdet. Tiltaket var derfor avhengig av dispensasjon etter naturmangfoldloven (nml.) § 48. Styret fant ikke grunnlag for å gi en slik dispensasjon. Nasjonalparkstyret mener at en tillatelse til innsettelse av ovn/oppføring av pipe vil kunne skape en uheldig presedens. Dette vil kunne skape en bit-for-bit utvikling som i sum vil kunne være i strid med verneformålet.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
NO-0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
<http://www.kld.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Naturforvaltnings-
avdelingen

Saksbehandler
Bjørn Bugge
22 24 59 94

Nasjonalparkstyret fant heller ikke at det var grunnlag for å gi dispensasjon av sikkerhetshensyn, da det eksisterer en utleiehytte i området som eies av en jeger- og fiskeforening. Området er heller ikke avsidesliggende, det er litt over 2 km til Lønsdal stasjon i lett terreng. Det vises også til at innsetting av ovn vil kreve tillatelse etter plan- og bygningsloven og at saksbehandler i Saltdal kommune har gitt uttrykk for at kommunen ikke vil tillate dette. Statskog som grunneier til festetomten har også i følge nasjonalparkstyret signalisert at det ikke er ønskelig med vedovn i naustet.

Eliassen klaget på avslaget i brev datert 25. februar 2013. Eliassen mener at et røykavtrekk ikke vil endre landskapets karakter; det kan lages et hull i naustveggen ca. 1 meter over bakken hvor et avtagbart rør settes på når det skal fyres i ovnen. Han tilbakeviser at installering av ovn vil føre til hogst i området eller mer motorisert kjøring for å frakte ved. Eliassen er også uenig i nasjonalparkstyrets oppfatning av at en dispensasjon vil skape presedens.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet klagen i sak 45/2013 den 30. mai 2013. Det vises her bl.a. til at et naust etter styrets oppfatning er et bygg for oppbevaring av båter og utstyr. Det ønskes ikke at naust omgjøres til hytter. En ovn og pipe vil etter styrets vurdering kunne føre til en endring av bygningen og bruken av naustet, selv om pipa ikke skal være permanent. Det vises også til at en installasjon av ovn må behandles etter plan- og bygningsloven. Etter dette regelverket stilles det krav til varme- og kuldeinstallasjoner, jf. byggt teknisk forskrift § 15-1. I samme forskrift § 15-3 stilles det krav til røykkanal og skorstein. Det vises videre til at bygget allerede i dag ikke fremstår som noe typisk naust, særlig pga. smal dør. En installering av skorstein vil forsterke dette. Styret fant ikke grunnlag for å ta klagen til følge, og sendte saken til Miljødirektoratet. I sitt brev datert 13. september 2013 anbefalte Miljødirektoratet at klagen ikke blir tatt til følge og at nasjonalparkstyrets avslag blir stående. Direktoratet mente at vilkårene for å gi dispensasjon ikke foreligger i denne sak fordi en bit-for-bit-utvikling vil kunne endre landskapets særpreg og karakter og være i strid med verneformålet. Saken ble deretter sendt Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Vi viser til dokumentene i saken og gir ikke ytterligere saksframstilling.

Departementets vurdering

I forskrift av 8. september 1989 nr. 895 om vern av Saltfjellet landskapsvernområde heter det i punkt IV nr. 1 at *”[a]lle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter er forbudt”*. Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak kan regnes å endre landskapets art eller karakter vesentlig, jf. IV nr. 1 siste avsnitt. Klima- og miljødepartementet viser til naturmangfoldloven § 36 som fastsetter at det i landskapsvernområder ikke må settes i verk tiltak som alene eller sammen med andre tiltak *kan* endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Etter departementets oppfatning er montering av en enkeltstående pipe ikke et tiltak som i seg selv vil endre landskapets karakter vesentlig. Montering av ovn og piper i bygninger som naust, uthus, løer

etc. vil imidlertid kunne bidra til at disse bygningene gradvis omdannes til ordinære hytter. En slik utvikling hvor bygninger i landskapsvernet gradvis får en annen bruk vil over tid kunne bidra til å endre landskapets art eller karakter vesentlig.

Departementet mener derfor at montering av røykavtrekk/skorstein er i strid med verneforskriften punkt IV nr. 1 og således er et søknadspliktig tiltak. Verneforskriften regulerer ikke tiltaket. En søknad må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Med hjemmel i denne bestemmelsen kan forvaltningsmyndigheten ”... gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig ...”.

I verneforskriften punkt III heter det:

”Formålet med Saltfjellet landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.”

Departementet har kommet til at montering av midlertidig pipe på veggen av naustet i seg selv ikke er i strid med verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig, da tiltaket må anses som bagatellmessig. Når det gjelder den skjønsmessige vurderingen av om dispensasjon skal gis legger departementet særlig vekt på at det lokale vernestyret ikke ønsker en utvikling der naust gjøres om til hytter i verneområdene i Salten. Departementet er enig i denne vurderingen. Departementet legger videre vekt på at dispensasjon kan skape presedens for tilsvarende omgjøring av andre naust eller bygninger. Det bør generelt føres en restriktiv praksis når det gjelder omgjøring av bygg som naust, løer mv. til fritidsboliger i verneområder. Departementet viser også til at en omgjøring fra naust til hytte heller ikke later til å være ønsket fra grunneier eller fra kommunen. Departementet viser også til at dispensasjoner som steg for steg kan bidra til en gradvis omgjøring, kan medføre forsøk på omgjørelser av regelverket. I denne saken er det aktuelle naustet tidligere tillatt utvidet etter søknad, for å gi plass for større båt. Samtidig fremkommer det av bilder at det er montert en vanlig smal hyttedør foran på naustet, som neppe muliggjør bruk av naustet til båtoppbevaring. Når søker nå ønsker å montere pipe og oven kan det se ut til at det her er snakk om en gradvis omgjøring fra båt-naust til fritidshytte. Departementet ønsker ikke å legge til rette for en slik gradvis omgjøring.

I og med at avslaget i all hovedsak er begrunnet utfra vurderinger av presedens, går ikke departementet nærmere inn på de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12.

Vedtak

Klima- og miljødepartementet tar ikke klagen fra Ørjan Eliassen til følge. Søknad om dispensasjon 15. november 2012 om montering av ovn og pipe i naust ved Kjemåvatnet avslås.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Bjørn Bugge
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Saltdal kommune	Rådhuset	8250	ROGNAN
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ

Arkivsaksnr: 2012/1336-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 12.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	4/2015	04.03.2015

Gåsvatnan landskapsvernområde. Søknad om dispensasjon for bruk av helikopter og tillatelse til uttak av torv. Bodø og Omegns turistforening

Forslag til vedtak

Bodø og Omegns turistforening gir med dette dispensasjon fra motorferdsel forbudet og inngrepsforbudet i Gåsvatnan landskapsvernområde for å:

1. Transportere never inn til og lande med helikopter ved Jordbruhytta.

Dispensasjonen for bruk av helikopter gis på følgende vilkår:

- Før dispensasjonen nyttes skal det gis melding til oppsynet for området, Fjelltjenesten i Nordland ved Kristian Sivertsen tlf 988 42 329.
- Dispensasjonen gjelder for kun en dag i løpet av sommeren 2015 og vi oppfordrer BOT til å unngå flyging i helgene da det da vil være størst mulighet for å forstyrre friluftsutøvere.

2. Stikke torv i nærområdet til Jordbruhytta.

Dispensasjonen for stikking av torv gis på følgende vilkår:

- Det skal kun tas torv fra gressvollen som omgir selve hytta.

Bakgrunn

Viser til søknad av 04.02.2015.

Det søkes her om tillatelse til:

- Tillatelse til å bruke snøskuter for å transportere inn materialer og utstyr inn til Jordbruhytta.
- Tillatelse til å bruke helikopter for å transportere 300 kg never til taktekking på Jordbruhytta.
- Tillatelse til stikking av torv i nærområdet til Jordbruhytta.

Snøskutersøknaden er behandlet som delegert sak av forvalter.

Grunnlaget for avgjørelsen

Gåsvatnan landskapsvernområde ble etablert ved kgl. res av 8. september 1989.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for landskapsvernområdet.

Formålet med Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder

- Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlfjell.

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

I utgangspunktet er alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter er forbudt. Eksempel på slike inngrep er: Oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, framføring av luftledninger, bygging av veier, flatehogst og nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, masseuttak, utfylling av masse, løsbryting og fjerning av stein - mineraler - fossiler - bergverksdrift, vassdragsregulering, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler, forsøpling, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler. Opplistingen er ikke uttømmende. Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter

Motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing med luftfartøy og lavtflyging er ikke tillatt. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer.

Det finnes ingen relevante unntaksbestemmelser i forhold til disse forbudene. Søknaden må derfor vurderes i henhold til § 48 i Naturmangfoldloven.

Denne lyder:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Vurdering

Sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser har ingen relevans i denne saken.

Transport av 300 kg never inn til Jordbruhytta med helikopter vurderes ikke å være i strid med verneformålet og berører ikke verneverdiene nevneverdig. Den underjordiske elva i Jarbrudalen vil ikke bli berørt ved en landing med helikopter. De foreslåtte begrensningene i forhold til aktuelle ukedager vil også medføre at støy og forstyrrelse av friluftsutøvere vil være svært begrensa.

Sticking av torv berører ikke de botanisk viktige områdene på Skjevlfjell/Kvitberget. Vollen rundt Jordbruhytta ble kartlagt sommeren 2014 og det ble ikke registrert spesielle naturfaglige verdier her. Det er ingen kjente samiske kulturminner eller andre kulturminner på vollen som omgir Jordbruhytta.

Konklusjon

Omsøkte tiltak, med de gitte begrensninger i tid og rom, kan gjennomføres uten at det strider mot vernevedtakets formål og de vil heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Saksopplysninger:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bruk av helikopter forutsetter kommunal tillatelse og tillatelse fra grunneier. Dersom det er rein i området skal det vises særskilt hensyn til denne.

Parter i saken:

Bodø og omegn turistforening	Boks 751	8001	BODØ
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Postboks 1447	8602	Mo i Rana
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten v/ Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde.
Naturmangfoldloven.

Arkivsaksnr: 2012/1336-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 13.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	5/2015	04.03.2015

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Avslag på søknad om å bygge platting på Bjellåvasstua.

Forslag til vedtak

Søknaden fra Bodø og Omegns Turistforening om på bygge en platting på ca 22 kvadratmeter ved Bjellåvasshytta avslås.

Omsøkte tiltak vurderes å være i strid men vernevedtakets formål

Bakgrunn

Bodø og Omegns Turistforening søker om tillatelse til å bygge en platting på ca 22 kvadratmeter på sørøstre del av den eldste hytta på «Bjellåvasshytta».

«Bjellåvasshytta» ligger innen Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Den består av totalt tre byggverk; hovedhytte på 60 kvadratmeter, sikringshytte på 49 kvadratmeter og uthus på ca 23,7 kvadratmeter.

Bakgrunnen for søknaden er BOT ønsker å legge bedre til rette for bruk av hytta, og gjerne for familier. Omsøkte platting vil anspore til flere og lengre stopp ved hytta.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble etablert ved kgl. res. av 8. september 1898.

Formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalparken er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og

geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.

- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

I henhold til kap IV punkt 1.1 i verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark skal «Landskapet skal være fredet mot tekniske inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, merking av stier og løyper. Opplistingen er ikke uttømmende.

Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Det er forbudt å bryte løs stein, mineraler eller fossiler. det samme gjelder uttak av slikt materiale for salg. Grotter og karstforekomster er vernet mot naturinngrep og beskadigelse av enhver art. Det er forbudt å fjerne materiale eller forekomster fra grottene».

I henhold til kap IV punkt 1.3 i verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til anlegg og utvidelser av foreningshytter.

Gjeldende forvaltningsplanen for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark omtaler utvidelser av eksisterende hytter.

«Utvidelse av eksisterende bygninger

Når det gjelder utvidelse /ombygging av eksisterende hytter bør likhetsprinsippet gjelde. Ved eventuelle søknader bør en derfor kunne tillate utvidelser/ombygging av eksisterende hytter i samsvar med festekontrakten. Det tillates imidlertid ikke bygging av anneks/uthus. Eventuelle søknader må behandles særskilt med hensynet på behovet, og tillatelse må kun gis dersom det ikke kommer i konflikt med verneinteresse».

Det arbeides nå med å utvide Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark; og samtidig skal verneforskriften oppdateres. Ansvaret med utvidelsen av parken har Fylkesmannen i Nordland, mens det er Midtre Nordland nasjonalparkstyre som har ansvaret for å utarbeide en nye forvaltningsplanen.

Skisse til ny forvaltningsplan ble behandlet av Midtre Nordland nasjonalparkstyre ble behandlet på Styremøte i Straumen 27.06.2014 (ST sak 14/2014).

Bygningsareal på åpne hytter ble der behandlet.

Styret vedtok der at det i forvaltningsplanen skulle settes en øvre grense på bygningsarealet på foreningshytter. Det ble ikke konkludert med hva denne øvre grense skulle være.

Et alternativt forslag som ikke ble vedtatt var at det i forvaltningsplanen ikke skulle settes noen øvre grense for bygningsareal og at øvre grense kun skal knyttes til det som er vedtatt i kommunale planer etter plan og bygningsloven.

Det foreligger ingen kopi av festekontrakten med Statskog.

Kommunal praksis for arealet på hytter var da Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble etablert at disse ikke skulle overskride 80 kvadratmeter. Denne arealgrense er nå utvidet til 100 kvadratmeter.

Vurdering

Bygging av platting rundt foreningshytter er ikke konkret omtalt hverken verneforskrift eller i forvaltningsplan. Det mest sammenlignbare er bygging av anneks/uthus og det fremgår da av gjeldene forvaltningsplan at det skal ikke tillates.

Turistforeningshyttene er etablert for å gi overnattingsmulighet for turvandrere som går fra hytte til hytte.

Bakgrunnen for at man her ønsker en stor platting ved ei av hyttene synes å være bekvemmelighetshensyn.

Tiltaket vurderes også å være i strid med formålet med vernet. Hyttene ved Nordre Bjøllåvatn er allerede krevende i forhold til formålet med å bevare et vakkert og tilnærmet urørt fjellområde.

Dersom man her tillater bygging av denne type innretninger som her omsøkes vil det kunne skape en presedens i forhold til all bygging i nasjonalparken.

Konklusjon

Omsøkte tiltak vurderes å være i strid med vernets formål.

Saksopplysninger:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Da det her gis avslag på omsøkte tiltak vil ikke søknaden om motorferdsel for frakte inn materialer ikke bli realitetsbehandlet.

Parter i saken:

Bodø og omegn turistforening	Boks 751	8001	BODØ
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Postboks 1447	8602	Mo i Rana
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten v/ Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Forvaltningsplan for de verna områdene i Saltfjellet
Naturmangfoldloven

Arkivsaksnr: 2015/91-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 06.01.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	6/2015	04.03.2015

Høringsuttalelse Midtre Nordland nasjonalparkstyre - Revidering av vedtekter for nasjonalpark-/ verneområdestyrene, samt stillingsinstruks for forvalter

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre slutter seg til forslaget til vedtekter for nasjonalpark-/ verneområdestyrene og stillingsbeskrivelse for forvalter.

Nasjonalparkstyret foreslår i tillegg følgende endringer/ tilføyelser fra forslagene:

Styrets vedtekter:

- Punkt 5, Arbeidsutvalg: følgende setning tas inn: *Ett av medlemmene i et slikt arbeidsutvalg velges blant de samiske styremedlemmene.*
- Punkt 6, vedrørende permisjoner og fravær: bør det spesifiseres i vedtekten hvilke type permisjon det gjelder og ikke minst lengden på fravær/permisjon.
- Punkt 8.2, skjøtsel og besøksforvaltning: Presisering/utdyping av setningen *legge til rette for at verneområdets potensial for verdiskapning utnyttes.*
- Punkt 8.5, brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene: Setningen *dersom forholdet er straffbart* strykes.

Forvalters stillingsbeskrivelse:

- Punkt 1.2, i forhold til fylkesmannen: Følgende punkt tas inn *Fylkesmannen skal kunne benytte ledig kapasitet hos forvalteren til andre miljøvernoppgaver som ikke ligger under styret for verneområdet. Dette må skje i forståelse mellom fylkesmann og styret.*

Bakgrunn

Som en oppfølging av Riksrevisjonens rapport om forvaltning av verneområder fikk Miljødirektoratet i høst i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet blant annet å revidere vedtektene for nasjonalpark-/verneområdestyrene slik at forholdet mellom nasjonalpark-/verneområdestyrene, forvalteren og fylkesmannen ble tydeligere. Vedtektene skulle også tydeliggjøre ansvaret til de samisk oppnevnte representantene, og styrets rolle i forbindelse med verdiskapning knyttet til verneområdene. Det ble også bedt om at det ble tydeliggjort at valgperioden for de samisk oppnevnte representantene skal følge Sametingets valgperiode. Videre ble direktoratet bedt om å vurdere om det kan være aktuelt å åpne for at styrene kan delegere ytterligere oppgaver til forvalter, samt at stillingsinstruksen for forvalter ble revidert for å tydeliggjøre forvalterens plikter som følge av styrets instruksjonsmyndighet og styringsrett.

På bakgrunn av det ønsker Miljødirektoratet at nasjonalparkstyrene/verneområdestyrene kommer med innspill på om vedlagte vedtekter og stillingsbeskrivelse er tydelige, og dekker nødvendige forhold som styrene og forvalter berøres av i forvaltningen av verneområdene.

I oppdraget fra departementet er det også bedt om at det foretas en vurdering av om det i tillegg til bestemmelsene om ferdsel kan være aktuelt å delegere ytterligere oppgaver fra styret til forvalter. Direktoratet ønsker derfor også innspill på hvilke oppgaver styrene mener kan være egnet og som det eventuelt kan være aktuelt å delegere til forvalter.

Det tas videre sikte på at vedtektene og stillingsbeskrivelsen for forvalter blir tatt opp som tema på den planlagte nasjonalparkkonferansen i april 2015, og at vedtekter og stillingsbeskrivelse vedtas endelig etter konferansen.

Frist for å komme med merknader/innspill innen **15. mars 2015**.

Sekretariatet har vært i kontakt med Miljødirektoratet og etterspurt hvorfor ikke ansatte og arbeidsgiver har vært mottaker av brevet, spesielt i forhold til eventuelle endringer av stillingsinstruks for forvaltere. Tilbakemelding har vært at det er bare å sende høringsuttalelse til Miljødirektoratet. De ansatte vil sammen med arbeidsgiver sende en egen uttalelse til disse forslagene som foreligger.

Vurdering av utkast til vedtekter for nasjonalpark-/ verneområdestyrene

Under punkt 2, styrets myndighet er det i det nye forslaget tatt inn følgende: *Nasjonalpark-/verneområdestyret anses som en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.* Det betyr at styret i tillegg til og kan inngå avtaler også åpner seg opp muligheter for at nasjonalparkstyret kan påta seg eierskap på ulike anlegg. Denne muligheten fantes ikke i forhold til de gamle vedtektene. Sekretariatet mener uansett at styret må tenke seg veldig nøye om i forhold til å påta seg eierskap av anlegg m.m.

Punkt 5, arbeidsutvalg er det i det nye forslaget fjernet følgende i forhold til dagens vedtekter: *Ett av medlemmene i et slikt arbeidsutvalg velges blant de samiske styremedlemmene.* Sekretariatet mener det er naturlig at teksten også tas inn i de nye vedtektene.

Under punkt 6 er det klargjort i forhold til begrunnelse av vedtak der styret har et annet utfall enn forvalter. Følgende står i forslag til vedtekter: *I tilfeller der styrets vedtak har et annet utfall enn forvalters tilrådning til vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen. Styrets*

begrunnelse for valg av annet utfall enn tilråding fra forvalter må komme frem i saksfremstillingen. Sekretariatet mener dette er en viktig presisering i forslag til vedtekter.

I tillegg under punkt 6 står det at Styret kan gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel. Dersom vedtak truffet av forvalteren etter delegert myndighet påklages, skal klagen vurderes av styret/arbeidsutvalget før den eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans. Dette er en viktig presisering etter at delegasjon kom på plass for forvalterne i 2013. Hvis en ønsker ytterligere delegasjon for alle de spesifiserte dispensasjonshjemlene må det fremgå av vedtektene.

I forhold til ytterligere delegasjon til forvalterne etter de spesifiserte dispensasjonshjemlene er det mange lovhjemler utenom ferdsel, men svært få søknader for Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Den store mengden saker er motorferdselsaker til hytter. Ved en revisjon av verneforskriftene for Saltfjellet-Svartisen m/ Storlia NR, Gåsvatnan LVO og Saltfjellet LVO (samt Rago NP) etter nye standarder vil også mange § 48 saker i naturmangfoldloven, som styret til nå har behandlet, bli behandlet etter de spesifiserte bestemmelsene (motorferdsel). Så uansett vil styret sitte igjen med relativt få saker å behandle fremover i styremøtene. Sekretariatet har ikke noe i mot å påta seg ytterligere flere saker på delegasjon. Søkere vil etter all sannsynlighet få raskere svar på sine søknader. Spørsmålene en må spørre seg fremover om det da er så stort behov for 6-8 AU møter og 4 styremøter i året, når mesteparten av sakene blir behandlet administrativt. Nasjonalparkstyret må selv ta stilling til om en ønsker mer delegasjon.

Under punkt 6 står følgende: *Ved søknader om permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratredelse fra sin stilling, skal fylkesmannen i dialog med styret komme til enighet om hvem som skal fylle stillingen inntil ny forvalter er ansatt.* Her bør det klargjøres hvilke type permisjoner det er snakk om og ikke minst lengden. Ofte ved kortere permisjoner/fravær på 3-4 måneder i disse jobbene blir det aldri satt inn ressurser for å erstatte personell.

Punkt 8.2 skjøtsel og besøksforvaltning: *Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for at verneområdets potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Dette skal skje gjennom konkrete forvaltnings- og skjøtselstiltak, fortrinnsvis i tråd med den delen av forvaltningsplanen som omhandler besøksstrategi. Styret skal ikke opptre som næringsaktør.* Nasjonalparkstyret har hatt stor fokus på dette med verdiskapning og tidligere påpekt at det også bør fremgå av vedtektene. I det nye forslaget er tatt med, samtidig som det ligger klare føringer i forhold til at det skal skje innenfor rammen til verneforskriften og naturmangfoldloven. Sekretariatet mener at direktoratet må klargjøre ytterligere hva som menes med å legge til rette for at verneområdets potensial for verdiskapning utnyttes. Dette med verdiskapning er helt nytt for mange innen forvaltninga. Sekretariatet mener det er bra at det er tydeliggjort at verdiskapninga ikke skal gå på bekostning av verneverdiene og naturmangfoldet.

Punkt 8.5 Brudd på naturmangfoldloven/verneforskriften står det blant annet følgende: *Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom forholdet er straffbart.* Sekretariatet mener at ordene *dersom forholdet er straffbart* må strykes, da er mest ryddig at politiet tar stilling i sakene om straff og eventuell hvilken straff skal gis.

Vurdering av utkast til stillingsbeskrivelse for forvalter

I forhold til dagens stillingsbeskrivelse er det få endringer på det forslaget som foreligger. Sekretariatet mener at dagens stillingsbeskrivelse er tydelig og god på alle viktige områder. Den tydeliggjør sekretariatets rolle på en god måte. Det nye forslaget har gjort noen naturlige endringer og tydeliggjøringer i forhold til blant annet Miljøvedtaksregisteret, besøksstrategi m.m.

I brevet fra Miljødirektoratet står det blant annet følgende: *stillingsinstruksen for forvalter ble revidert for å tydeliggjøre forvalterens plikter som følge av styrets instruksjonsmyndighet og styringsrett.* Her er sekretariatet usikker på hva som ligger i dette, da spørsmålet er om styret har noen særlig grad av instruksjonsmyndighet/styringsrett overfor forvalter. Det synliggjøres i hvert fall i liten grad i det nye forslaget til stillingsbeskrivelse for forvalter som foreligger. Det eneste som synliggjøres er at styret disponerer forvalters arbeidstid/prioriteringer.

Punkt 1.2 i dagens vedtekter står følgende: *Fylkesmannen skal kunne benytte eventuelt ledig kapasitet hos forvalteren til andre miljøvernoppgaver som ikke ligger under styret for verneområdet. Dette må skje i forståelse mellom fylkesmann og styret.* Dette punktet er fjernet i det nye forslaget. I det nye forslaget er det tatt inn *Styret disponerer forvalters arbeidstid. Overtid avtales særskilt med fylkesmannen, eventuelt dekkes med midler som styret selv disponerer.* Sekretariatet er kritisk til at det ikke åpnes opp for muligheten til at ledig kapasitet kan benyttes hos Fylkesmannen til eventuelle andre faglige oppgaver på miljøvernavdelinga. Dette er en fin mulighet for ansatte til å utvikle seg faglig, som også nasjonalparkstyret ville kunne dra nytte av.

Det er ellers under punkt 2.5 i det nye forslaget tatt inn *Dersom styrets vedtak ikke er i samsvar med forvalters innstilling til vedtak, skal dette og styrets begrunnelse fremgå av saksfremstillingen.* Dette punktet er også beskrevet i det nye forslaget til styrets vedtekter under punkt 6. Sekretariatet mener dette er et viktig punkt som tas med for ansvarliggjøring av styret for å begrunne sitt valg ved en annen beslutning enn innstilling. Punktet vil bidra til at styret er nødt å begrunne sine valg i forhold til blant annet naturmangfoldloven.

Under punkt 2.6 klagebehandling og punkt 12 styrets vedtekter går det frem at Miljødirektoratet overtar klagesaksbehandling fra Klima- og Miljødepartementet. Sekretariatet er veldig positiv til at Miljødirektoratet overtar klagebehandling, da saksbehandlingstiden blir vesentlig kortere. Erfaringene fra de siste årene er at departementet har brukt mellom 1,5 til nesten 3 år på behandling av saker. Ressursbruken blir også mye mindre både som følge et ekstra ledd blir borte, ettersom direktoratet har forberedt sakene til departementet og at sekretariatet unngår å gi samme informasjon to ganger. Den faglige kvaliteten vil også ivaretas på en god måte av Miljødirektoratet.

Konklusjon

Nasjonalparkstyret anbefaler å godkjenne forslaget til vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrene og stillingsbeskrivelse for forvalter med de tilføyelser/endringer som er nevnt i saksfremlegget.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

Vedlegg:

1 Revidering av vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrene, samt stillingsinstruks for

forvalter. Brev fra Miljødirektoratet datert 18.12.2014.

- 2 Utkast til reviderte vedtekter for nasjonalpark- verneområdestyrene
- 3 Utkast til revidert stillingsbeskrivelse for forvalter
- 4 Dagens vedtekter Midtre Nordland nasjonalparkstyre
- 5 Dagens stillingsinstruks for forvalter

Nasjonalpark-/verneområdestyrene

Trondheim, 18.12.2014

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/1300

Saksbehandler:
Marte Eliasson

Revidering av vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrene, samt stillingsinstruks for forvalter.

Som en oppfølging av Riksrevisjonens rapport om forvaltning av verneområder fikk Miljødirektoratet i høst i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet blant annet å revidere vedtektene for nasjonalpark-/verneområdestyrene slik at forholdet mellom nasjonalpark-/verneområdestyrene, forvalteren og fylkesmannen ble tydeligere. Vedtektene skulle også tydeliggjøre ansvaret til de samisk oppnevnte representantene, og styrets rolle i forbindelse med verdiskapning knyttet til verneområdene. Det ble også bedt om at det ble tydeliggjort at valgperioden for de samisk oppnevnte representantene skal følge Sametingets valgperiode. Videre ble direktoratet også bedt om å vurdere om det kan være aktuelt å åpne for at styrene kan delegere ytterligere oppgaver til forvalter, samt at stillingsinstruksen for forvalter ble revidert for å tydeliggjøre forvalterens plikter som følge av styrets instruksjonsmyndighet og styringsrett.

Vi ønsker på bakgrunn av dette at nasjonalparkstyrene/verneområdestyrene kommer med innspill på om vedlagte vedtekter og stillingsbeskrivelse er tydelige, og dekker nødvendige forhold som styrene og forvalter berøres av i forvaltningen av verneområdene.

I oppdraget fra departementet er det også bedt om at det foretas en vurdering av om det i tillegg til bestemmelsene om ferdsel kan være aktuelt å delegere ytterligere oppgaver fra styret til forvalter. Direktoratet ønsker derfor også innspill på hvilke oppgaver styrene mener kan være egnet og som det eventuelt kan være aktuelt å delegere til forvalter.

Det tas videre sikte på at vedtektene og stillingsbeskrivelsen for forvalter blir tatt opp som tema på den planlagte nasjonalparkkonferansen i april 2015, og at vedtekter og stillingsbeskrivelse vedtas endelig etter konferansen.

Frist for å komme med merknader/innspill settes til **15. mars 2015**.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Kopi til:
Fylkesmennene
Klima- og miljødepartem
entet
Postboks 8013 Dep 0030 OSLO

Vedlegg: Utkast til reviderte vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrene
Utkast til revidert stillingsinstruks for forvalter

Vedtekter for X nasjonalparkstyre/verneområdestyre for X nasjonalpark/landskapsvernområde i X fylke

Miljødirektoratet har med hjemmel i naturmangfoldloven § 62 annet ledd og tredje punktum, jf Klima- og miljødepartementets delegering av myndighet til Miljødirektoratet i brev av 14. oktober 2014, jf. kongelig resolusjon av 4. juni 2010 fastsatt følgende vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyret:

1. VEDTEKTENES FORMÅL

Formålet med disse vedtektene er å legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av x nasjonalpark/landskapsvernområde.

Vedtektene skal sørge for at nasjonalparkstyre/verneområdestyret skal kunne oppfylle formålet med vernet i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. STYRETS MYNDIGHET

Dette verneområdet skal forvaltes av et nasjonalpark-/verneområdestyre, jf. naturmangfoldloven § 62 annet ledd tredje punktum, innenfor rammen av naturmangfoldloven, herunder lovkapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk, lovkapittel V Områdevern og verneforskrifter for de enkelte verneområdene.

Nasjonalpark-/verneområdestyret anses som en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

3. GEOGRAFISK VIRKEOMRÅDE

Nasjonalparkstyre/verneområdestyret skal ha forvaltningsansvaret for følgende

verneområde(r): X

IID	Områdenavn	Verneform
VVxxxxxxxx	xxx	Nasjonalpark
VVxxxxxxxx	xxx	Landskapsvernområde
VVxxxxxxxx	xxx	Naturreservat

4.NASJONALPARK-/VERNEOMRÅDESTYRETS MEDLEMMER, OPPNEVNING, SAMMENSETTING MV

Sammensetningen av styret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 13

Nasjonalparkstyret skal ha X medlemmer med personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall. Nasjonalparkstyret oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra de berørte kommunene, fylkestinget i X og Sametinget.

Hver kommune skal være representert med X medlemmer og innstiller X kvinner og X menn blant kommunestyrets medlemmer. Fylkeskommunen skal være representert med ett medlem fra fylkestinget/fylkesrådet, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets/fylkesrådets medlemmer. Sametinget skal være representert ved X medlem(mer), og innstiller X menn og X kvinner.

Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for henholdsvis kommunestyret, fylkestinget og Sametinget.

Nasjonalparkstyret velger selv sin leder og nestleder.

5.OPPRETTELSE AV ARBEIDSUTVALG

Styret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av X personer fra styret.

Styret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven/verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven/verneforskriftene.

6.NASJONALPARK/VERNEOMRÅDE SEKRETARIAT

Sekretariatet for nasjonalparkstyret består av en eller flere nasjonalparkforvalter(e) som ansettes av Fylkesmannen i X og i dialog med styret. Fylkesmannen i X har personalansvaret for nasjonalpark-/verneområdeforvalteren(e).

Forvalteren skal i samråd med nasjonalpark-/verneområdestyret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdet/verneområdene uavhengig av administrative grenser.

Forvalterens hovedfunksjon er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker. Forvalteren skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene, og

følge forvaltningslovens bestemmelser. Forvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet/verneområdene. I tilfeller der styrets vedtak har et annet utfall enn forvalters tilrådning til vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen. Styrets begrunnelse for valg av annet utfall enn tilrådning fra forvalter må komme frem i saksfremstillingen.

Styret kan gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel. Dersom vedtak truffet av forvalteren etter delegert myndighet påklages, skal klagen vurderes av styret/arbeidsutvalget før den eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans.

Styret har ikke adgang til å delegerer myndigheten til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven § 48.

Forvalterens vedtak skal treffes i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriftene og eventuell forvaltningsplan. Der det ikke foreligger godkjent forvaltningsplan skal styret vurdere om det skal gis særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

Styret disponerer forvalters arbeidstid. Overtid avtales særskilt med fylkesmannen, eventuelt dekkes med midler som styret selv disponerer.

Ved søknader om permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratredelse fra sin stilling, skal fylkesmannen i dialog med styret komme til enighet om hvem som skal fylle stillingen inntil ny forvalter er ansatt.

Klima- og miljødepartementet har utarbeidet en egen instruks for prosessen knyttet til ansettelse av nasjonalpark-/verneområdeforvalter.

7. OM MØTENE I NASJONALPARK-/VERNEOMRÅDESTYRET

Kommuneloven kap. 6 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i denne vedtekten. Kommuneloven § 40 gjelder tilsvarende.

Styret trer sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Innkalling til møte i nasjonalparkstyret skal skje med 2 ukers varsel. Innkallingen skal inneholde oversikt over de saker som skal behandles. Saksdokumentene sendes samtidig med innkallingen.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og to medlemmer som velges ved møtets begynnelse. Representanter og sekretariatsleder har rett til protokolltilførsel.

For at forvaltningsstyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av

representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

8. STYRETS OPPGAVER

Medlemmene av styret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde. Alle representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

8.1 Forvaltningsplan

Styret skal utarbeide/revidere forvaltningsplan for verneområdet(ene). Oppstart av planarbeidet bør skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til direktoratet for faglig gjennomgang før høring. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

8.2 Skjøtsel og besøksforvaltning

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf. §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner.

Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for at verneområdets potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Dette skal skje gjennom konkrete forvaltnings- og skjøsteltiltak, fortrinnsvis i tråd med den delen av forvaltningsplanen som omhandler besøksstrategi. Styret skal ikke opptre som næringsaktør.

Nasjonalparkstyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Styret skal etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Det skal være en bestillingsdialog mellom styret og Miljødirektoratet/Statens naturoppsyn, og styret tildeles årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Tildelingene skjer over budsjettet til Miljødirektoratet/Statens naturoppsyn ut i fra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalpark-/verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings-/tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

8.3 Myndighetsbeslutninger

Styret har myndighet til å treffe vedtak etter verneforskriftene. Styret har også myndighet til å gi dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum.

8.4 Grensemerking og informasjon

Styret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene.

Som forvaltningsmyndighet skal styret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Styret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkevarestrategi.

8.5 Brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene

Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom forholdet er straffbart. Kopi av anmeldelse/rapport skal sendes Fylkesmannen og Miljødirektoratet. Der administrative sanksjoner er aktuelt jf naturmangfoldloven kap. IX, skal styret oversende en rapport om forholdet til Fylkesmannen - med kopi til Miljødirektoratet.

8.6 Orientering om vedtak

Fylkesmannen i X og Miljødirektoratet skal ha tilsendt kopi av alle vedtak truffet av nasjonalparkstyret, nasjonalparkforvalteren eller arbeidsutvalget. Rapporter og anmeldelser for brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene skal sendes til Fylkesmannen, Statens naturoppsyn og Miljødirektoratet.

Vedtak truffet av nasjonalparkstyret, forvalteren eller arbeidsutvalget skal fortløpende registreres i Miljøvedtaksregisteret.

8.7 Rapportering om forvaltning

Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler.

Dersom forutsetningene for delegeringen av forvaltningsmyndighet endres vesentlig, plikter styret å informere Miljødirektoratet.

9. FAGLIG RÅDGIVENDE UTVALG

Styret skal oppnevne et faglig rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl.a. grunneiere, andre særlig berørte offentlige organer som for eksempel friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og lignende. Nasjonalparkstyret bør ha minst et årlig dialogmøte med faglig rådgivende utvalg.

10. ADMINISTRATIIVT KONTAKTUTVALG

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert i den kommunale forvaltningen, bør styret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

11. TILSYN

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i områdene, jf. lov om statlig naturoppsyn.

12. KLAGEADGANG OG KLAGEMYNDIGHET

Fylkesmannen har klagerett på vedtak fattet av nasjonalparkstyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning. For øvrig gjelder de alminnelige regler om klageadgang.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtak som treffes av styret som forvaltningsmyndighet.

13. INSTRUKSJON, TILBAKEKALLING AV DELEGERT MYNDIGHET

Miljødirektoratet kan gripe inn gjennom instruksjon, eller eventuelt tilbakekalling av delegert myndighet dersom forvaltningen av verneområdene ikke er i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene.

14. OMGJØRING AV VEDTEKTENE

Miljødirektoratet kan endre disse vedtektene.

Stillingsbeskrivelse for nasjonalpark-/verneområdeforvalter

Denne stillingsbeskrivelsen gjelder for nasjonalpark-/verneområdeforvaltere i utvalgte verneområder som forvaltes av et statlig politisk sammensatt styre. Sekretariatet for styret legges til en nasjonalpark-/verneområdeforvalter. Denne fagpersonen er ansatt hos fylkesmannen, men er underlagt styret i alle saker som angår forvaltningen av verneområdene. Det er styret som disponerer forvalters arbeidstid/prioriteringer.

Verneområdene skal sikre truet og sårbar natur og artenes leveområder. Forvaltningen av verneområdene skal bidra til at det internasjonale og nasjonale målet om å stanse tapet av biologisk mangfold oppfylles.

Forvalteren skal sammen med styret se til at forvaltningen av verneområdene gjennomføres i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for de enkelte verneområdene. Verneområdene skal forvaltes på vegne av hele nasjonen. Forvalteren skal bidra til at statlige retningslinjer for forvaltning av verneområder, rundskriv med mer blir fulgt. (se eget vedlegg for viktige dokument, rundskriv, Håndbøker, m.m.)

1. Forvalterens rolle

1.1 I forhold til styret

Forvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet/verneområdene. Forvalterens hovedfunksjon er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker. Forvalteren skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Sammen med verneområdestyret skal forvalteren sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdet/verneområdene uavhengig av administrative grenser.

Styret disponerer forvalters arbeidstid. Overtid avtales særskilt med fylkesmannen, eventuelt dekkes med midler som styret selv disponerer.

1.2 I forhold til fylkesmannen

Forvalteren er ansatt hos fylkesmannen med miljøvernavdelingen som faglig og administrativt tilknytningspunkt. Innkjøp av nødvendig kontorutstyr, feltutstyr m.m. skjer over fylkesmannens budsjett innen rammen (prisjustert) som i 2013 ble overført fra kap. 1420 til kap.0525.

Alle skriftlige henvendelser til styret/forvalteren stiles til styret, men sendes til fylkesmannen for journalføring og arkivering. E-poster som må lagres, journalføres i fylkesmannens arkivsystem. Nasjonalparkforvalteren skal ha tilgang til fylkesmannens server og elektroniske journal.

Fylkesmannen utfører ordinære arkivtjenester, herunder mottak og utsending ved innsynsbehandling. Forvalter vurderer i samråd med styret innsyn i saker som kan unntas offentlighet.

Forvaltningen av verneområdene skal være kunnskapsbasert, jf. naturmangfoldloven § 8. For å sikre en kunnskapsbasert forvaltning skal forvalteren være en del av, og kunne bruke det samlede kompetansemiljøet hos fylkesmannen.

Forvalteren skal ha tett dialog med fylkesmannen når det gjelder årlig rapportering av forvaltningspraksis, herunder brudd på regler og forskrifter.

Forvalteren har kontorsted på forvaltningsknutepunkt bestemt av Miljødirektoratet. Fylkesmannen er ansvarlig for nødvendig leieforhold.

1.3 I forhold til Miljødirektoratet

Forvalteren skal ha faglig tett kontakt med Miljødirektoratet.

Forvalteren skal kunne bruke naturforvaltningskompetansen i Miljødirektoratet.

Direktoratet er overordnet fagorgan for områdevern og trekker opp de faglige rammene for forvaltningen. Direktoratet skal bistå med avklaring på forvaltningsmessige spørsmål og problemstillinger, og er en viktig faglig ressurs bl.a. når det gjelder tolking av lover og forskrifter.

Forvalteren skal ha tett dialog med Miljødirektoratet for å avklare behovet for skjøtselstiltak og tilrettelegging.

Forvalteren skal ha mulighet til å delta på seminarer og fagsamlinger i regi av bl.a. Miljødirektoratet og fylkesmannen.

1.4 I forhold til rådgivende utvalg

Forvalteren skal bidra til at det legges til rette for et godt samarbeid mellom styret og de ulike aktørene i området, for eksempel offentlige organer, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og samiske interesser der det er relevant. Dette iverksettes gjennom etablering av et rådgivende utvalg der berørte interesser er representert. I områder med slike utvalg må forvalteren sørge for at det etableres rutiner med minst årlige dialogmøter med styret. Forvalteren er sekretær for utvalget.

1.5 I forhold til kommunen og fylkeskommunen

Forvalteren bør holde seg godt orientert om lokale og regionale planprosesser/prosjekt som kan ha betydning/relevans for forvaltningen av verneområdet og dets tilstøtende areal.

Forvalteren skal sikre at det oppnås god kontakt med og kunnskap om lokalmiljøet. Forvalteren må derfor sørge for å ha god kontakt med de berørte kommunene og fylkeskommunen. Der det opprettes administrativt fag-/kontaktutvalg for å formalisere forvalterens administrative kontakt mot kommunene og fylkeskommunen, skal forvalteren være sekretær for utvalget.

2. Forvalterens oppgaver

2.1 Sekretariat for styret

Forvalteren skal være sekretariat for verneområdestyret og skal kan fremme innstillinger overfor styret om saker som gjelder forvaltning av verneområdet.

2.2 Utarbeiding av forvaltningsplan/bevaringsmål

Forvalteren skal sørge for at arbeidet med forvaltningsplan iverksettes og at framdriften i prosessen følges iht. til gjeldende frister.

Forvalteren skal bidra til at planen utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene og at den konkretiserer hvordan formålet med vernet skal nås. Forvaltningsplanen skal inneholde flerårige tiltaksplaner og en besøksstrategi som skal beskrive behovet for informasjons- og tilretteleggingstiltak.

Best mulig forvaltning oppnås ved å definere og bruke bevaringsmål som er mer konkrete enn det overordnede verneformålet. Forvalteren skal sammen med styret sørge for at det gjennom forvaltningen av verneområdet utvikles og etableres konkrete bevaringsmål. Bevaringsmål skal innarbeides i forvaltningsplaner.

Forvalteren skal bidra til at det legges opp til prosesser med god dialog og medvirkning fra lokale og regionale myndigheter, grunneiere, rettighetshavere og andre brukere av verneområdet i utarbeidelsen av forvaltningsplan/bevaringsmål.

Forvalteren skal sammen med styret ha tett faglig dialog med Miljødirektoratet fra oppstart av arbeidet med forvaltningsplan til godkjenning av planen i direktoratet. Miljødirektoratet har det faglige veiledningsansvaret ved utarbeiding av forvaltningsplaner, informasjonsmateriell m.m..

Direktoratet har ansvaret for å godkjenne forvaltningsplaner.

Forvalteren skal sammen med styret sørge for at planer for eventuell skjøtsel og tilrettelegging inngår i forvaltningsplaner.

2.3 Planlegging og iverksetting av skjøtsel

Forvalteren skal bidra til at det ift. bevaringsmålene (i de områder det er utarbeidet slike) vurderes om det er behov for, eller nødvendig å gjennomføre skjøtels- eller tilretteleggingstiltak, f. eks. hvis verneverdiene trues, eller det er nødvendig for å opprettholde verneverdiene. Der det er utarbeidet skjøtelsplan eller annen skjøtelspraksis skal den følges.

Forvalteren skal sammen med styret etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Forvalteren skal i samarbeid med styret utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene. Forvalteren skal bistå styret i den årlige bestillingsdialogen mellom styret og Miljødirektoratet/Statens naturoppsyn.

2.4 Grensemerking

Førstegangsmerking utføres av Jordskifteverket på oppdrag fra forvalter. Forvalteren skal sammen med styret videreføre arbeidet med merking og skal om nødvendig iverksette ny grensemerking og vedlikehold av eksisterende merking i verneområdene.

2.5 Behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskriften

Forvalteren skal forberede saker for styret. Tilrådinger forvalteren legger fram for styret skal ligge innenfor rammen av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvalteren må sørge for at miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er vurdert, og at øvrige krav til saksbehandling ved dispensasjoner er fulgt jf. forvaltningsloven, naturmangfoldloven og Miljødirektoratets veileder M106-2014 «Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter».

Forvalteren skal på vegne av styret sende kopi av alle vedtak til fylkesmannen, Statens naturoppsyn og Miljødirektoratet.

Ved oversendelsen skal det kommenteres spesielt dersom fattede vedtak vurderes å være i strid med lov og forskrifter gjeldende for det aktuelle verneområdet.

Dersom styrets vedtak ikke er i samsvar med forvalters innstilling til vedtak, skal dette og styrets begrunnelse fremgå av saksfremstillingen.

Forvalteren skal fortløpende registrere vedtak truffet av styret, forvalteren eller arbeidsutvalg i Miljøvedtaksregisteret. Registrering skal skje senest innen tre virkedager etter at partene er varslet om vedtaket, jf. forskrift om Miljøvedtaksregisteret § 3.

2.6 Klagebehandling

Forvalteren behandler innkomne klager i samsvar med bestemmelsene i forvaltningsloven. Dersom vedtaket fra styret opprettholdes i klagebehandlingen, oversendes klagen til Miljødirektoratet for endelig klagebehandling. Forvalteren skal påse at klagesaken og alle saksdokumenter oversendes med det førtse etter at styret har behandlet klagen.

Dersom klagen helt eller delvis blir tatt til følge må forvalteren sørge for at fylkesmann, fylkeskommunen, Statens naturoppsyn, kommunen og andre berørte parter varsles om vedtaket.

2.7 Oppfølging av brudd på verneforskriften

Selv om Statens naturoppsyn eller annen kontrollinstans er etablert som kontrollmyndighet i verneområder har styret et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på reglene i verneforskriften enten blir rapportert/anmeldt til politiet eller blir rapportert til fylkesmannen for eventuelle administrative sanksjoner, jf. Naturmangfoldloven kap. IX.

Forvalteren skal på vegne av styret sørge for at dette gjennomføres, og at det sendes kopi av rapport/anmeldelse til fylkesmannen, lokal kontakt for Statens naturoppsyn og Miljødirektoratet.

2.8 Rapportering om forvaltningen

Forvalteren skal på vegne av styret påse at det blir gjennomført rapportering om forvaltningen til fylkesmannen og Miljødirektoratet etter maler fastsatt av Miljødirektoratet.

Forvalteren skal på vegne av styret sørge for at Miljødirektoratet informeres dersom forutsetningene for delegering av forvaltningsmyndigheten endres vesentlig.

Vedtekter for nasjonalparkstyret for nasjonalparkene Sjunkehatten, Rago, Junkerdal, Saltfjellet - Svartisen, Láhko, landskapsvernområdene Gåsvatn og Saltfjellet samt Storlia naturreservat i Nordland fylke, 23.september 2013.

Departementet har med hjemmel i naturmangfoldloven § 62 annet ledd og tredje punktum, jf kongelig resolusjon av 4. juni 2010 fastsatt følgende vedtekter for nasjonalparkstyret:

1. VEDTEKTENES FORMÅL

Formålet med disse vedtektene er å legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av nasjonalparkene Sjunkehatten, Rago, Junkerdal, Saltfjellet-Svartisen og Láhko, landskapsvernområdene Gåsvatn og Saltfjellet samt Storlia naturreservat.

Vedtektene skal sørge for at nasjonalparkstyret skal kunne oppfylle formålet med vernet i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. STYRETS MYNDIGHET

Disse verneområdene skal forvaltes av et nasjonalparkstyre, jf. naturmangfoldloven § 62 annet ledd tredje punktum, innenfor rammen av naturmangfoldloven, herunder lovkapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk, lovkapittel V Områdevern og verneforskrifter for de enkelte verneområdene.

3. GEOGRAFISK VIRKEOMRÅDE

Nasjonalparkstyret skal ha forvaltningsansvaret for følgende verneområder:

- Sjunkehatten nasjonalpark i kommunene Bodø, Fauske og Sørfold
- Rago nasjonalpark i Sørfold kommune
- Junkerdal nasjonalpark i kommunene Fauske og Saltdal
- Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i kommunene Beiarn, Meløy, Rana, Rødøy, Saltdal og Bodø
- Láhko nasjonalpark i kommunene Beiarn, Gildeskål og Meløy
- Gåsvatn landskapsvernområde i kommunene Beiarn, Saltdal og Bodø
- Saltfjellet landskapsvernområde i kommunene Saltdal og Rana
- Storlia naturreservat i Rana kommune

4. NASJONALPARKSTYRETS MEDLEMMER, OPPNEVNING, SAMMENSETTING MV

Sammensetningen av styret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 21.

Nasjonalparkstyret skal ha 14 medlemmer med personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall. Nasjonalparkstyret oppnevnes av Miljøverndepartementet etter innstilling fra kommunene, fylkestinget i Nordland og Sametinget.

Hver kommune skal være representert med ett medlem og innstiller en kvinne og en mann blant kommunestyrets medlemmer. Fylkeskommunen skal være representert med ett medlem fra fylkestinget, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets medlemmer. Sametinget skal være representert ved 4 medlemmer og innstiller 2 kvinner og 2 menn med varamedlemmer av samme kjønn.

Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for kommunestyret, fylkestinget og Sametinget.

Nasjonalparkstyret velger selv sin leder og nestleder.

5. OPPRETTELSE AV ARBEIDSUTVALG

Styret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av personer fra styret. Ett av medlemmene i et slikt arbeidsutvalg velges blant de samiske styremedlemmene.

Styret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven/verneforskriften i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven/verneforskriften.

6. NASJONALPARKSTYRETS SEKRETARIAT

Sekretariatet for nasjonalparkstyret består av en eller flere nasjonalparkforvalter(e) som ansettes av Fylkesmannen i Nordland og i dialog med styret. Fylkesmannen i Nordland har personalansvaret for nasjonalparkforvalteren(e). Sekretariatet kan fremme innstillinger overfor styret om saker som gjelder forvaltning av verneområdet. Sekretariatet er underlagt nasjonalparkstyret i alle saker som angår forvaltningen av verneområdene.

Styret kan gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel.

Det er ikke anledning til å delegere adgangen til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven § 48.

Forvalterens vedtak skal treffes i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriftene og eventuell forvaltningsplan. Der det ikke foreligger godkjent forvaltningsplan

skal styret vurdere om det skal gis særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

Miljøverndepartementet har utarbeidet egen instruks for prosessen knyttet til ansettelse av nasjonalparkforvalter(e).

7. OM MØTENE I NASJONALPARKSTYRET

Kommuneloven kap 6 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i denne vedtekten. Kommuneloven § 40 gjelder tilsvarende.

Styret trer sammen minst to ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Innkalling til møte i nasjonalparkstyret skal skje med 2 ukers varsel. Innkallingen skal inneholde oversikt over de saker som skal behandles. Saksdokumentene sendes samtidig med innkallingen.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og to medlemmer som velges ved møtets begynnelse. Representanter og sekretariatsleder har rett til protokolltilførsel.

For at forvaltningsstyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbelstemme.

8. STYRETS OPPGAVER

8.1 Forvaltningsplan

Styret skal utarbeide/revidere forvaltningsplan for verneområdet/verneområdene. Oppstart av planarbeidet bør skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås. Forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet.

8.2 Skjøtsel og tilrettelegging

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/ skjøtelsplaner.

Nasjonalparkstyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtsels- og forvaltningstiltak i verneområdene, i et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt.

Det skal være en bestillingsdialog mellom styret og Miljødirektoratet /Statens naturoppsyn sentralt, og styret tildeles årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltningsplaner/skjøtselsplaner. Tildelingene skjer over budsjettet til Miljødirektoratet /Statens naturoppsyn ut i fra de budsjettmessige rammer det enkelte året.

8.3 Myndighetsbeslutninger

Styret har myndighet til å treffe vedtak etter de enkelte tillatelsesbestemmelser i verneforskriften. Styret har også myndighet til å gi dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum.

8.4 Merking og informasjon

Styret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Førstegangsmerking av et nytt verneområde utføres av Jordskifteverket på oppdrag av Fylkesmannen.

Som forvaltningsmyndighet skal styret vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Styret er hovedansvarlig for informasjonstavler og plakater, både førstegangsoppsett og vedlikehold. De skal faglig kvalitetssikre nasjonalparkbrosjyrer og er hovedansvarlig for andre brosjyrer. Brosjyrer og annet informasjonsmateriale skal utarbeides i tråd med gjeldende maler. Styret har også ansvar for kontakt med grunneiere, rettighetshavere, brukere, aktuelle lag og organisasjoner mv. i forvaltningen av verneområdet.

8.5 Brudd på naturmangfoldloven/verneforskriften

Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom forholdet er straffbart. Kopi av anmeldelse/rapport skal sendes Fylkesmannen og Miljødirektoratet. Der administrative sanksjoner er aktuelt jf naturmangfoldloven kap. IX, skal styret oversende en rapport om forholdet til Fylkesmannen - med kopi til Miljødirektoratet.

8.6 Orientering om vedtak

Fylkesmannen i Nordland og Miljødirektoratet skal orienteres om alle vedtak truffet av nasjonalparkstyret, arbeidsutvalget eller forvalter. Rapporter og anmeldelser for brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene skal sendes til Fylkesmannen, Statens naturoppsyn og Miljødirektoratet.

8.7 Rapportering om forvaltning

Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Fylkesmannen etter maler fastsatt av Miljødirektoratet.

Dersom forutsetningene for delegeringen av forvaltningsmyndighet endres vesentlig, plikter styret å informere Fylkesmannen.

9. FAGLIG RÅDGIVENDE UTVALG

Styret skal oppnevne et faglig rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl. a. grunneiere, andre særlige berørte offentlige organer som for eksempel fjellstyrer, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og lignende. Nasjonalparkstyret bør ha minst et årlig dialogmøte med faglig rådgivende utvalg.

10. ADMINISTRATIVT KONTAKTUTVALG

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert i den kommunale forvaltningen, bør styret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

11. TILSYN

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i områdene, jf. lov om statlig naturoppsyn.

12. KLAGEADGANG OG KLAGEMYNDIGHET

Fylkesmannen har klagerett på vedtak fattet av nasjonalparkstyret jf naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning. For øvrig gjelder de alminnelige regler om klageadgang.

Miljøverndepartementet er klageinstans for vedtak som treffes av styret som forvaltningsmyndighet. Klager skal fremsettes for Miljødirektoratet som forbereder klagen og avgir innstilling til vedtak.

13. INSTRUKSJON, TILBAKEKALLING AV DELEGERT MYNDIGHET

Departementet kan gripe inn gjennom instruksjon eller eventuelt tilbakekalling av delegert myndighet dersom forvaltningen av verneområdene ikke er i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene.

14. OMGJØRING AV VEDTEKTENE

Departementet kan endre disse vedtektene.

Stillingsbeskrivelse for nasjonalpark-/verneområdeforvalter

Store verneområdene og verneområder i sammenheng skal forvaltes av et interkommunalt politisk sammensatt styre, jf (Prop.1 S(2009-2010)). Sekretariatet for styret legges til en nasjonalpark-/verneområdeforvalter. Denne fagpersonen er ansatt hos fylkesmannen, men er underlagt styret i alle saker som angår forvaltningen av verneområdene.

Verneområdene skal sikre truet og sårbar natur og artenes leveområder. Forvaltningen av verneområdene skal bidra til at det internasjonale og nasjonale målet om å stanse tapet av natur mangfold oppfylles.

Forvalteren skal sammen med styret se til at forvaltningen av verneområdene gjennomføres i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for de enkelte verneområdene. Verneområdene skal forvaltes på vegne av hele nasjonen. Forvalteren skal bidra til at statlige retningslinjer for forvaltning av verneområder som bl.a. forvaltningshåndbok, rundskriv med mer blir fulgt, (se eget vedlegg for viktige dokument, rundskriv, Håndbøker, m.m.).

1. Forvalterens rolle

1.1 I forhold til styret

- Forvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet/verneområdene. Forvalterens *hovedfunksjon* er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker. Forvalteren skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene.
- Sammen med verneområdestyret skal forvalteren sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdet/verneområdene uavhengig av administrative grenser.

1.2 I forhold til fylkesmannen

- Forvalteren er ansatt hos fylkesmannen med miljøvernavdelingen som faglig og administrativt tilknytningspunkt. Innkjøp av nødvendig kontorutstyr, feltutstyr m.m. skjer over fylkesmannens budsjett.
- Fylkesmannen skal kunne benytte eventuelt ledig kapasitet hos forvalteren til andre miljøvernoppgaver som ikke ligger under styret for verneområdet. Dette må skje i forståelse mellom fylkesmann og styret.
- Alle skriftlige henvendelser til styret/forvalteren stiles til styret, men sendes til fylkesmannen for journalføring og arkivering. E-poster som må lagres, journalføres i fylkesmannens arkivsystem. Nasjonalparkforvalteren skal ha tilgang til fylkesmannens server og elektroniske journal.
- Forvaltningen av verneområdene skal være kunnskapsbasert, jf. naturmangfoldloven § 8. For å sikre en kunnskapsbasert forvaltning skal forvalteren være en del av, og kunne bruke det samlede kompetansemiljøet hos fylkesmannen.
- Forvalteren skal ha tett dialog med fylkesmannen når det gjelder årlig rapportering av forvaltningspraksis, samt brudd på regler og forskrifter.

1.3 I forhold til Direktoratet for naturforvaltning

- Forvalteren skal ha faglig tett kontakt med Direktoratet for naturforvaltning.
- Forvalteren skal kunne bruke naturforvaltningskompetansen i Direktoratet for naturforvaltning. Direktoratet er overordnet fagorgan for områdevern og trekker opp de faglige rammene for forvaltningen. Direktoratet kan bistå med avklaring på forvaltningsmessige spørsmål og problemstillinger, og er en viktig faglig ressurs bl.a. når det gjelder tolking av lover og forskrifter.
- Forvalteren skal ha mulighet til å delta på seminarer og fagsamlinger i regi av bl.a. Direktoratet for naturforvaltning.

1.4 I forhold til rådgivende utvalg

- Forvalteren skal bidra til at det legges til rette for et godt samarbeid mellom styret og de ulike aktørene i området, for eksempel offentlige organer, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og samiske interesser der det er relevant. Dette bør skje gjennom etablering av et *rådgivende utvalg* der berørte interesser er representert. I områder med slike utvalg må forvalteren sørge for at det etableres rutiner med minst årlige dialogmøter med styret. Forvalteren er sekretær for utvalget.

1.5 I forhold til kommunen og fylkeskommunen

- Forvalteren bør holde seg godt orientert om lokale og regionale planprosesser/prosjekt som kan ha betydning/relevans for forvaltningen av verneområdet og dets tilstøtende areal.
- Forvalteren skal sikre at det oppnås god kontakt med og kunnskap om lokalmiljøet. Forvalteren må derfor sørge for å ha god kontakt med de berørte kommunene og fylkeskommunen. Der det opprettes *administrativt fag-/kontaktutvalg* for å formalisere forvalterens administrative kontakt mot kommunene og fylkeskommunen, skal forvalteren være sekretær for utvalget.

2. Forvalterens oppgaver

2.1 Sekretariat for styret

- Forvalteren skal være sekretariat for verneområdestyret og kan fremme innstillinger overfor styret om saker som gjelder forvaltning av verneområdet.

2.2 Utarbeiding av forvaltningsplan/bevaringsmål

- Forvalteren skal legge til rette for at arbeidet med forvaltningsplan iverksettes og at framdriften i prosessen følges iht. til gjeldende frister. Forvalteren skal bidra til at planen utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene og at den konkretiserer hvordan formålet med vernet skal nås.
- Best mulig forvaltning oppnås ved å definere og bruke bevaringsmål som er mer konkrete enn det overordnede verneformålet. Forvalteren skal sammen med styret sørge for at det gjennom forvaltningen av verneområdet utvikles og etableres konkrete bevaringsmål. Bevaringsmål skal innarbeides i

forvaltningsplaner.

- Forvalteren skal bidra til at det legges opp til prosesser med god dialog og medvirkning fra lokale og regionale myndigheter, grunneiere, rettighetshavere og andre brukere av verneområdet.
- Forvalteren skal sammen med styret ha tett faglig dialog med Direktoratet for naturforvaltning fra oppstart av arbeidet med forvaltningsplan til godkjenning av planen i direktoratet. Direktoratet for naturforvaltning har det faglige veiledningsansvaret ved utarbeiding av forvaltningsplaner, informasjonsmateriell m.m.. Direktoratet har ansvaret for å godkjenne forvaltningsplaner.
- Forvalteren skal sammen med styret sørge for at konkrete tiltaksplaner for ønskede tiltak, inkludert skjøtsel og tilrettelegging, inngår i forvaltningsplaner.

2.3 Planlegging og iverksetting av skjøtsel

- Forvalteren skal sammen med styret ha tett dialog med Direktoratet for naturforvaltning for å avklare behovet for skjøtselstiltak og tilrettelegging.
- Forvalteren skal bidra til at det ift. bevaringsmålene (i de områder det er utarbeidet slike) vurderes om det er behov for, eller nødvendig å gjennomføre skjøtels- eller tilretteleggingstiltak, f. eks. hvis verneverdiene trues, eller det er nødvendig for å opprettholde verneverdiene. Der det er etablert og godkjent skjøtelsplan eller annen skjøtelspraksis skal den følges.
- Forvalteren skal sammen med styret etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Forvalteren skal i samarbeid med styret utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene. Forvalteren skal bistå styret i den årlige bestillingsdialogen mellom styret og Direktoratet for naturforvaltning/Statens naturoppsyn sentralt.

2.4 Merking og informasjon

- Førstegangsmerking utføres av Jordskifteverket på oppdrag fra fylkesmannen. Forvalteren skal sammen med styret videreføre arbeidet med merking og skal om nødvendig iverksette ny grensemerking og vedlikehold av eksisterende merking i verneområdene.
- Sammen med styret skal forvalteren vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Dette inkluderer oppsetting og vedlikehold av plakater og informasjonstavler. Forvalteren skal bidra til at alt informasjonsmateriell holder høy faglig standard. Eksisterende informasjonsstrategi skal følges inntil det foreligger ny strategi fra Direktoratet for naturforvaltning. Det samme gjelder for besøks- og tilretteleggingsstrategier som er etablert. Brosjyrer og annet informasjonsmateriell skal utarbeides i tråd med gjeldende maler.
- Forvalteren skal bidra til at grunneiere, rettighetshavere, brukere, aktuelle lag og organisasjoner blir informert om forvaltningen.

2.5 Behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskriften

- Forvalteren skal forberede saker for styret. Tilrådingen forvalteren legger fram for styret skal ligge innenfor rammen av naturmangfoldloven og verneforskriftene.
- Forvalteren må sørge for at de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er vurdert, og at øvrige krav til saksbehandling ved dispensasjoner er fulgt, jf. Direktoratet for naturforvaltning rundskriv av november 2001, revidert februar 2010 "Forvaltning av verneforskrifter".
- Forvalteren skal på vegne av styret sende kopi av alle vedtak til fylkesmannen, Statens naturoppsyn og Direktoratet for naturforvaltning.
- Ved oversendelsen skal det kommenteres spesielt dersom fattede vedtak vurderes å være i strid med lov og forskrifter gjeldende for det aktuelle verneområdet.

2.6 Klagebehandling

- Forvalteren saksforbereder innkomne klager i samsvar med bestemmelsene i forvaltningsloven. Styret behandler klagen. Dersom vedtaket opprettholdes oversendes klagen via Direktoratet for naturforvaltning, for forberedende klagebehandling før klagen oversendes Miljøverndepartementet som klageinstans.

Dersom klagen delvis eller helt blir tatt til følge må forvalteren sørge for at fylkesmann, fylkeskommunen, Statens naturoppsyn, kommunen og andre berørte parter varsles om vedtaket.

2.7 Oppfølging av brudd på verneforskriften

- Selv om Statens naturoppsyn eller annen kontrollinstans er etablert som kontrollmyndighet i verneområder har styret et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på reglene i verneforskriften enten blir rapportert/anmeldt til politiet eller blir rapportert til Direktoratet for naturforvaltning for eventuelle administrative sanksjoner, jf. Naturmangfoldloven kap. VIII. Forvalteren skal på vegne av styret sørge for at dette gjennomføres, og at det sendes kopi av rapport/anmeldelse til fylkesmannen, lokal kontakt for Statens naturoppsyn og Direktoratet for naturforvaltning.

2.8 Rapportering om forvaltningen

- Forvalteren skal på vegne av styret påse at det blir gjennomført rapportering om forvaltningen til fylkesmannen etter maler fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.
- Forvalteren skal på vegne av styret sørge for at fylkesmannen informeres dersom forutsetningene for delegering av forvaltningsmyndigheten endres vesentlig.

Vedlegg; Oversikt over viktige rundskriv, forskrifter, håndbøker m.m.

*Arkivsaksnr: 2014/8332-0**Saksbehandler: Gunnar Rofstad**Dato: 12.01.2015*

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	7/2015	04.03.2015

Gåsvatnan landskapsvernområde. Avslag på søknad om motorisert ferdseil. Rune Alm.

Forslag til vedtak

Rune Alm gis avslag på søknad om dispensasjon fra Motorferdselsforbudet i Gåsvatnan landskapsvernområde, jfr kapittel VI punkt 7 i verneforskriften.

Bakgrunn for avslaget er at det vil bli gitt dispensasjon til eier av fjellgården Nordlund av Jarbrufjell, dersom det søkes om det. Dispensasjonen for transport til fjellgården Nordlund av Jarbrufjell er omtalt i eget punkt i forskriften (kapittel VI punkt 8). Denne dispensasjonen skal innbefatte all nødvendig transport inn til gården. Prinsippet her er at det gis dispensasjon til eier og dersom eier ønsker å leie andre til å utføre transporten så må den transporten gjøres på bakgrunn av dispensasjonen til eier.

Bakgrunn

Rune Alm søker om unntak fra motorferdselsforbudet (jfr kapittel IV punkt 7) i verneforskriften for Gåsvatnan landskapsvernområde. Han søker på bakgrunn av at han har hatt flere forespørsler fra Lars Monsen som eier fjellgården Nordlund av Jarbrufjell, om å transportere varer inn til fjellgården. Han opplyser i søknaden at har gjennomført 5 transporter siden Monsen overtok gården. Han har da ikke sett noen papirer eller kjørebok for disse turene og har registrert at dispensasjonen til Monsen også samtidig har vært benyttet av andre. Etterhvert har han da kommet til den erkjennelse at han er usikker på om sin kjøring er å anse som lovlig kjøring.

Lars Monsen som er eier av Fjellgården fikk i 2012 dispensasjon fra motrferdselsforbudet for bruk av snøskuter og ATV for transport av varer, materiell og utstyr inn til gården. Det ble da gitt tillatelse til de antall turer som var nødvendig for bruk og drift av gården. Det var et vilkår i dispensasjonen at det skulle føres kjørebok og at denne skulle sendes inn til Midtre Nordland nasjonalparkstyre etter endt dispensasjonsperiode og senes 31.01.2015. Dispensasjonen hadde ingen begrensninger i forhold til sesong og tidsperioder på døgnet.

Lars Monsen sin dispensasjon gjaldt for perioden 2012 – 2014. Vi har foreløpig ikke mottatt noen ny søknad fra Monsen og ikke mottatt kjørebok fra tidligere sesonger.

Grunnlaget for avgjørelsen

Gåsvatnan landskapsvernområde ble etablert ved kgl. res. av 8. september 1989.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Gåsvatnan landskapsvernområde. Deler av denne myndighet (ferdselssaker hvor det finnes spesifiserte unntak) er nå delegert til forvalterne, jfr. styrets vedtak i sak 33/2013 av 18.02.2013.

Formålet med landskapsvernområdet er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder

- Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv

- De botaniske meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlfjell

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

I utgangspunktet er det forbud mot all motorisert ferdsel i Gåsvatnan landskapsvernområdet, jf verneforskriftens kapittel IV, punkt 7.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til nødvendig transport til fjellgården Nordlund av Jarbrufjrrll og en viss opparbeiding av atkomstvegen mot at vegen fysisk stenges med bom mot annen trafikk, jf verneforskriftens kapittel VI, punkt 8.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12, samlet belastning, føre var prinsippet, kunnskapsgrunnlaget og miljøforsvarlige teknikker.

Vurdering

Søknaden avslås på bakgrunn av at det er praksis for at dispensasjoner skal gis til eier av gård/hytte. Omsøkte kjøring vil ikke være i strid med vernevedtakets formål og vil ikke berøre verneverdier nevneverdig, mer en annen kjøring i området. Det foreligger ingen ny søknad fra Lars Monsen og det vil derfor ikke være mulig å vurdere samla belastning i området.

Praksis for hvem dispensasjon skal gis til vil bli behandlet og tydeliggjort i den kommende «Forvaltningsplanen for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark». Verneplanen for «revisjon av eksisterende vern på Saltfjellet» vil med det første skal sendes ut på høring fra Fylkesmannen i Nordland, mens det er Midtre Nordland nasjonalparkstyre som skal utarbeide forvaltningsplanen.

Konklusjon

Søknaden avslås på bakgrunn av at det vil bli gitt dispensasjon til eier av fjellgården og den dispensasjonen skal være tilstrekkelig for å dekke all nødvendig transport til fjellgården.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Klima og Miljødepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde.

Naturmangfoldloven

Parter i saken/kopimottakere:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Lars Monsen	Nordre Liverudvei 131	1816	SKIPTVEDT
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Arkivsaksnr: 2015/1213-3

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 17.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	8/2015	04.03.2015

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Transport til Blåkkådalshytta og uttak av ved - Rana turistforening

Forslag til vedtak

Rana Turistforening gis ikke dispensasjon fra motorferdselforbudet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, jf. kap. IV, pkt. 4.1 i verneforskriften for å kjøre omsøkt trasé i nasjonalparken.

Rana Turistforening gis dispensasjon fra vernebestemmelsene IV angående planteliv i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark pkt. 2.1 med hjemmel i verneforskriftens pkt. 2.3 andre strekpunkt med følgende vilkår:

- *Dispensasjon gis i tidsrommet 15. juli til 1. september, i årene 2015 og 2016.*
- *Etter endt dispensasjonsperiode skal det foretas befaringskontroll i området sammen med forvaltningsmyndighet og oppsyn.*
- *Det er kun tillatt til å hugge virke av bjørk*
- *Hogsten skal foregå på barmark*
- *Hogsten skal foregå i bjørkeskogen øverst i Blåkkådalen, men ikke i dalsiden ned mot elva pga. høystaudeskog.*
- *Den som utfører hogsten skal utføre hogsten på en måte som ikke skader naturverdiene og tilveksten i gjenværende skog.*
- *Det er kun tillatt å ta ut virke gjennom plukkhogst.*
- *Eldre døde trær og stammer skal ikke hugges*
- *Kvist legges igjen i terrenget til naturlig nedbrytning*

Bakgrunn

I brev datert 5. februar 2015 søker Rana Turistforening om dispensasjon fra verneforskriften i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Saltfjellet landskapsvernområde for nødvendig transport til Blåkkådalshytta. De viser til søknad datert 2. februar 2015 der det søkes om kjøring fra Stor-Røvatnet til Blåkkådalshytta, men hyttefadderne anseer denne traseen som svært vanskelig å benytte ønsker de at man ser bort fra den første søknaden.

Rana Turistforening beskriver ny trasé på vedlagt kart i søknaden (se vedlegg): Semska – Namnlausdalen – Søndre Bjellåvatn – Stormdalen – Blåkkådalen som den sikreste måten å ta seg til Blåkkådalshytta. De søker om å få benytte denne traseen i tidsrommet 20. feb – 30. april. De søker om én tur med to skutere inn til Blåkkådalshytta.

Formålet med kjøringa er å transportere nødvendig materiell for drift og vedlikehold av Blåkkådalsstua. Hytta skal rundvaskes, sengetøy skal skiftes, innvendig golv i stua samt kjøkken og soverom skal males og det skal monteres nye røykvarslere i samtlige rom.

I samme søknad datert 5. februar 2015 søkes det også om å hugge ved rundt hytta til bruk som brensel, og transport av denne veden fram til hytta. Dette medfører at søknaden ikke kan behandles som delegert sak.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Saltfjellet landskapsvernområde, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Formålet med vernet av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull. Formålet med vernet av Saltfjellet landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap. I tillegg skal nasjonalparken og landskapsvernområdet sammen med Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Vernebestemmelser i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark:

4. Motorferdsel

- 4.1. Motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing og lavtflyving med luftfartøy er forbudt. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer
- 4.3. Fylkesmannen eller den fylkesmannen bestemmer kan gi tillatelse til:

- landing med luftfartøy og eller kjøring med beltekjøretøy på vinterføre i tidsrommet 1. mars - 30. april for transport av brensel, materialer, innbo og proviant til eksisterende hytter.

2. Planteliv

- 2.1. Vegetasjonen, herunder også døde trær og busker, er fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art som ikke skyldes vanlig ferdsel og tradisjonell utmarksbeiting
- 2.3. Fylkesmannen eller den fylkesmannen bestemmer kan gi tillatelse til:
- uttak av trevirke til brensel for hytter i nasjonalparken hvis grunneier gir tillatelse

Vernebestemmelser i Saltfjellet landskapsvernområde:

Motorferdsel

IV punkt 8: Motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing med luftfartøy og lavtflyging er ikke tillatt. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer.

VI punkt 2. Fylkesmannen eller den Fylkesmannen bestemmer kan gi tillatelse til: Nødvendig transport til hyttene i området på vinterføre i mars og april

Forskriften åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til nødvendig motorisert transport til eksisterende hytter i området i perioden 1. mars- 30. april, jfr. kap. IV, punkt 4.3 i verneforskriften for nasjonalparken. Som grunnlag for beslutningen er søknaden også vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12, jfr. §

Vurdering motorferdsel

Å kunne transportere ved, materialer, verktøy, forbruksartikler og diverse annet fram til hytta, samt avfall ut fra hytta, er nødvendig for å kunne drifte og bruke den gjennom året. Dette gjøres både enklest og mest miljøvennlig med snøscooter på vinteren. Etter verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Saltfjellet landskapsvernområde kan det gis tillatelse til dette i mars og april.

Hovedformålet med vernet av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Saltfjellet landskapsvernområde er å bevare et stort, sammenhengende naturområde med store naturverdier og mange kulturminner. Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje og støy. Samtidig vet vi at ferdsel på snødekt mark i et begrenset tidsrom, vil ha liten innvirkning på vegetasjonen med hensyn til slitasje.

Denne søknaden er derimot mer problematisk med tanke på forstyrrelse og støy på grunn av den omsøkte kjøringens omfang i verneområdet. Den opprinnelige traseen fra Stor-Røvatnet er målt til rundt 11 km på kart. Mens den nye traseen er målt til over 70

km (se vedlagt kart). En kjøretrase av dette omfanget vil være til forstyrrelse både for dyr- og fugleliv og friluftsliv, og vil i tillegg også være til hinder for reindriftsnæringas virksomhet i de omsøkte områdene. Det har tidligere blitt signalisert fra Miljødirektoratet at transport i nasjonalpark skal foregå etter korteste kjøretrasé. I denne sammenheng er den omsøkte traseen over syv ganger så lang som den opprinnelige, og korteste kjørevei til hytta. Dette kan også være med å skape en presedens i liknende saker.

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens § 8 – 12

Disse vurderingene tilegnes lite vekt da det innstilles på avslag pga. omfanget på kjøringa i forhold til verneformål og verneverdier i nasjonalparken. Denne kjøringen vil sammen med annen kjøring fra Semska, og i samlingslandet for reindrifta føre til en stor samlet belastning med tanke på § 10 i naturmangfoldloven. Tiltakshaver bør se på andre muligheter for å få transportert inn nødvendig utstyr jfr. § 11 og § 12, helikopterløft er ett alternativ.

Vurdering vedhogst

I forvaltningsplanen for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (1989) er det åpnet for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til å hugge ved i hyttenes nærområde på sommeren. Begrunnelsen for dette er at trevirke som har blitt ødelagt av ras eller vind i løpet av vinteren kan brukes til ved. Det er kun ny nedfallsskog som skal tas ut. Gamle døde trær og stammer skal ikke tas ut da disse utgjør en viktig biotop for fugler, insekter, sopp og andre arter som er viktig for å bevare biologisk mangfold.

Det er kun bjørk som kan hugges, og det skal kunne hugges i områder hvor det tidligere har vært hugget. Den som hugger må også være skånsom i sitt uttak slik at dette ikke går på bekostning av tilveksten i de respektive områdene. Det er spesifisert i søknaden, og satt som vilkår, at uttaket kun skal skje som plukkhogst. Hogsten vil påvirke verneformålet med tanke på uberørthet, men dette vil være av marginal karakter.

Ved Blåkkådalshytta kan det tas ut bjørketrevirke til ved i øverste del av Blåkkådalen. I nedre delen av dalen finnes det gammel produktiv granskog, og det skal ikke hugges i de områdene. Det ble i forbindelse med utvidelsen av Blåkkådalen naturreservat også funnet bjørkeskog med høgstauder i dalen ned mot elva: «Vegetasjonen er påvirket av rikt sigevann fra tynne marmorårer og det er stedvis meget frodig høgstaudeskog med bla.a strutseving i feltsjikt. Skogen er dominert av bjørk men det finnes også et betydelig innslag selje i sørlige halvdel av kjerneområdet. Noen mindre rognebusker finnes også. Gamle trær og død ved finnes i liten grad». Hogst av bjørk skal skje utenfor dette området.

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens § 8 – 12:

På naturbase.no kan man gjøre seg et inntrykk av naturverdiene i området. Det settes vilkår for å unngå de sjeldne naturtypene som finnes i det aktuelle området. Selve hogsten har man et godt grunnlag for å basere avgjørelsen på erfaringsbasert kunnskap. Denne praksisen har vært gjennomført ved disse hyttene siden 80-tallet, og i følge Fjelltjenesten er denne hogsten uproblematisk med tanke på verneverdier og verneformål. Førre-var prinsippet blir ikke vektlagt i denne saken. Hogsten gir heller ingen negativ karakter til landskapet. Vedhogst utgjør ingen trussel for samlet belastning i Saltfjellet-Svartisen da det er få hytter i forhold til tilvekst av

Konklusjon

Den omsøkte kjøringen har et så stort omfang at det vil være til skade på verneformål og viktige verneverdier i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og vil også skape en uønsket presedens med tanke på trasevalg. Det gis ikke dispensasjon til å kjøre traseen mellom Semska og Blåkkådalshytta.

Vedhogsten vil ikke være til skade på verneformål og verneverdier i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Det settes vilkår for å unngå skade på verneverdier i Blåkkådalen naturreservat.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

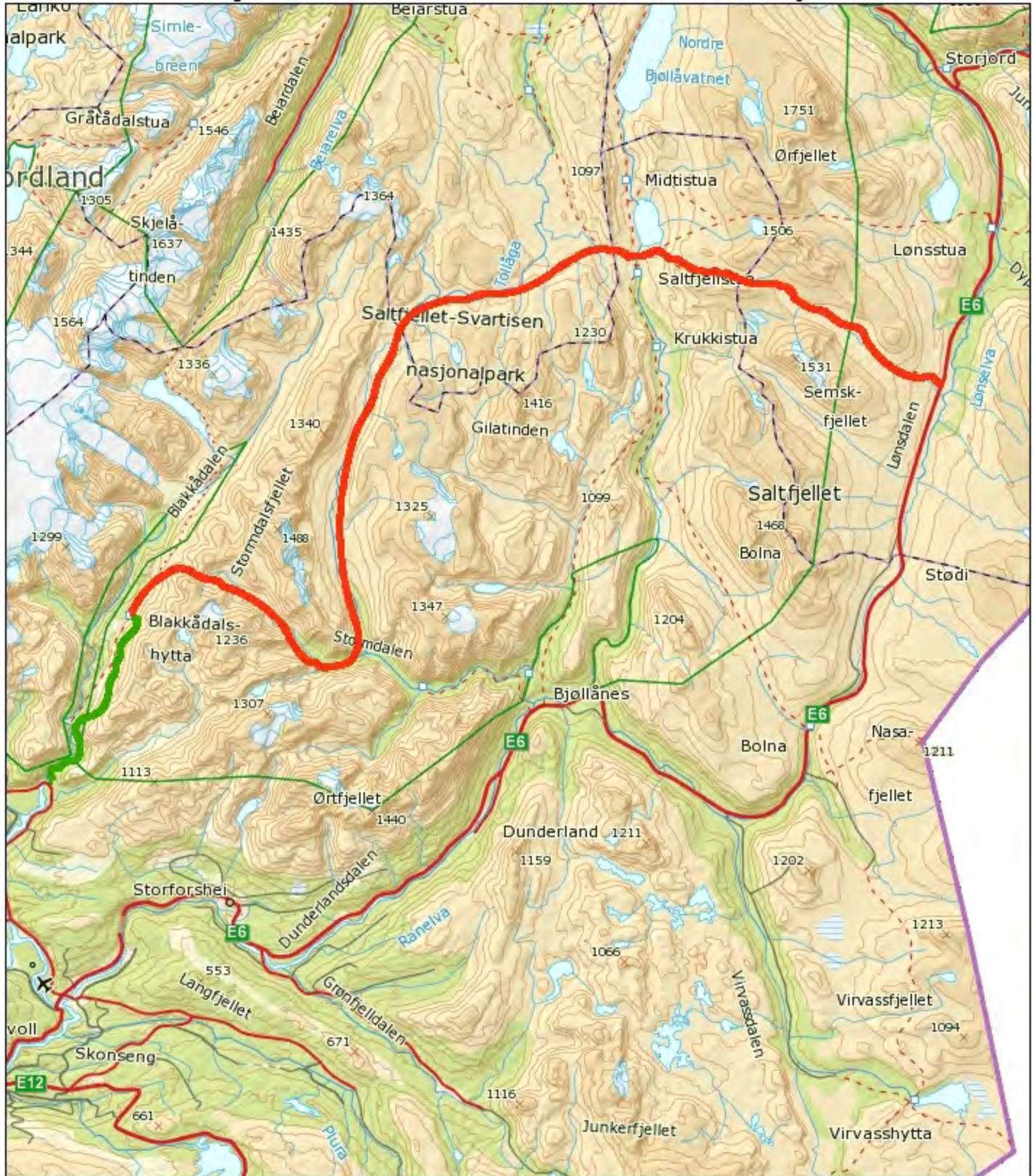
Parter i saken:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten avd. Mo	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO I RANA

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

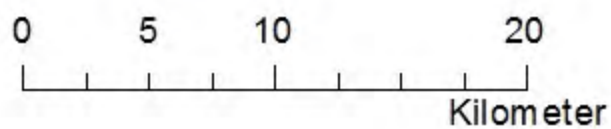
Kjøretraseer inn til Blåkkådalshytta

Tegnforklaring

1:300 000

- Omsøkt trasé
- Opprinnelig trasé

Arkivsaksnr: 2014/8157-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 11.02

.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	9/2015	04.03.2015

Tilbud om å overta forvaltningsansvar for verneområder

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre takker ja til å overta forvaltningsmyndigheten for Langvassdalen-Ruffedalen nr (Gildeskål kommune), Semska-Stødi nr, Junkerdalsura nr, Dypen nr, Stor Graddis nr (alle i Saltdal kommune) og Blakkådalen nr (Rana kommune).

Dette forutsetter at det gjennom bestillingsdialogen til SNO settes av tilstrekkelige midler for å få gjennomført skjøtselstiltak i Junkerdalsura nr og Langvassdalen-Ruffedalen nr slik at trusselnivået blir endret fra truet til ikke truet.

Det forutsettes også at det for disse områdene vil være mulig å delegere til forvalterne kurante ferdsels/motorferdselsaker hvor det i forskriftene finnes spesifiserte unntaksbestemmelser.

Muligheten for at Junkerdalsura nr kan slås sammen med Junkerdalen np og at Dypen nr og Semska-Stødi nr kan inngå i en ny utvidet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, bør også vurderes. Fylkesmannen i Nordland har i sitt forslag til avgrensing av en ny stor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, foreslått at Dypen nr skal bestå som naturreservat. Dette på bakgrunn av områdets spesielle naturverdier.

Dersom en ny utvidet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark blir etablert som foreslått av Fylkesmannen i Nordland, bør det også vurderes om Fiskkjønna nr i Rana bør forvaltes av midtre Nordland nasjonalparkstyre. For Fisktjønna nr bør det også stilles til rådighet skjøtelsressurser slik at trusselnivået endres fra truet til ikke truet.

Bakgrunn

I brev av 04.12.2014 fra Miljødirektoratet har Midtre Nordland nasjonalparkstyre fått tilbud om å overta forvaltningsansvaret for:

- **Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat, Gildeskål kommune**
- **Blakkådalen naturreservat, Rana kommune**
- **Semska-Stødi naturreservat, Saltdal kommune**
- **Junkerdalsura naturreservat, Saltdal kommune**

- **Dypen naturreservat, Saltdal kommune**
- **Stor-Graddis naturreservat, Saltdal kommune**

Delegering av forvaltningsansvar vil ikke innebære tilføring av ekstra ressurser. Styret må selv sette av nødvendige ressurser til administrasjon og saksbehandling.

Grunnlaget for avgjørelsen

Her gjengis noen faktaopplysninger om de aktuelle områdene:

- **Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat, Gildeskål kommune**

Etablert 25.02.2011.

Verneformål: Biologisk mangfold i skog.

Trusselnivå/status: Truet.

Aktuelle tiltak: Uttak av fremmed art (gran)

Fylkesmannen har ingen planer for hvordan dette skal gjøres og ingen overslag over kostnader.

Saksbehandling: Kun noen få søknader om motorferdsel på snø.

- **Blakkådalen naturreservat, Rana kommune**

Etablert 04.12.1992.

Verneformål: Biologisk mangfold i skog.

Trusselnivå/status: Ikke truet.

Saksbehandling: Nesten ingen saker.

- **Semka-Stødi naturreservat, Saltdal kommune**

Etablert 20.08.1976.

Verneformål: Biologisk mangfold tilknyttet våtmark i fjellet og geologisk mangfold.

Trusselnivå/status: Ikke truet.

Saksbehandling: Nesten ingen saker.

- **Junkerdsura naturreservat, Saltdal kommune**

Etablert 21.12.2000.

Verneformål: Biologisk mangfold i skog.

Trusselnivå/status: Truet.

Aktuelle tiltak: Uttak av fremmed art (gran).

Fylkesmannen har anslått at kostnadene med å ta du grana vil beløpe seg på over to million kroner.

Området er et mye bruk som friluftsområde og til botaniske feltstudier. Behov for en del årlige midler for drift/tilrettelegging og skjøtsel, for eksempel til drift og vedlikehold av den gamle veien gjennom ura.

Nordland nasjonalparksenter planlegger et mer omfattende naturveiledningsopplegg i området.

Saksbehandling: I hovedsak knyttet til den gamle veien, men omfanget er overkommelig.

- **Dypen naturreservat, Saltdal kommune**

Etablert 21.12.2000.

Verneformål: Biologisk mangfold i skog.

Trusselnivå/status: Ikke truet.
Saksbehandling: Nesten ingen saker.

- **Stor-Graddis naturreservat, Saltdal kommune**

Etablert 21.12.2000.
Verneformål: Biologisk mangfold i skog.
Trusselnivå/status: Ikke truet.
Saksbehandling: Nesten ingen saker.

For disse områdene er det kun for Junkerdalsura nr at det foreligger forvaltningsplan. Det vil også være behov for å utarbeide forvaltningsplan/skjøtselplan for Langvassdalen/Ruffedalen naturreservat.

Vurdering

Saksbehandlingsomfanget vurderes som beskjedent og vil være overkommelig for sekretariatet. Tilsvarende er det ikke spesielle oppsynsutfordringer.

Det vurderes som utfordrende at man her har tilbud om å overta forvaltningsmyndigheten for to områder hvor trusselnivået angis som «truet» og hvor det vil være behov for store ressurser til nødvendige skjøtselstiltak og hvor det ikke foreligger gode planer for gjennomføring av skjøtselen.

Vi antar at det også for disse områdene vil bli mulighet for å delegere til nasjonalparkforvalterne ferdsel/motorferdselsaker hvor det minnes unntakshjemler.

Konklusjon

Under forutsetninger av at vil bli gitt tilstrekkelige skjøtelsmidler takker Midtre Nordland nasjonalparkstyre ja til tilbudet fra Miljødirektoratet.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO i RANA
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat
Verneforskrift for Blakkådalen naturreservat
Verneforskrift for Semska-Stødi naturreservat
Verneforskrift for Junkerdalsura naturreservat
Verneforskrift for Stor-Graddis naturreservat
Verneforskrift for Dypen naturreservat
Verneforskrift for Fisktjønnna naturreservat

Arkivsaksnr: 2012/1346-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 13.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	11/2015	04.03.2015

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Reinhornrennet. Dispensasjon for bruk av motoriserte kjøretøy for preparering av skiløype.

Forslag til vedtak

II Sstormfjell ved Morten Hammer gis dispensasjon for å gjennomføre Reinhornrennet.

Dispensasjonen fra motorferdselforbudet gis på følgende vilkår:

- Klargjøring av løypetraseen gjelder perioden 13. mars- 30. mars og den skal kjøres med tråkkemaskin.
- De 4 snøskuterne skal kun bruke selve renndagen i forbindelse med kjøring av saft og havresuppe.

Dispensasjonen fra ferdselsreguleringen gjelder både for forberedende arbeid og for gjennomføring av selve arrangementet.

Dispensasjonen gis med hjemmel § 48 i naturmangfoldloven

Bakgrunn

II. Stormfjell søker dispensasjon fra motorferdselforbudet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark for å preparere løye til det tradisjonelle Reinhornrenne for 2015.

Prepareringa skjer med tråkkemaskin og det er også behov for dispensasjon for 4 snøskutere som skal bruke renndagen til å kjøre ut saft og slik at de kan være backup dersom det oppstår problemer med tråkkemaskina.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble etablert ved kgl. res. av 8. september 1989.

Formålet med nasjonalparken er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

Forskriften for nasjonalparken inneholder to avsnitt som det må gis dispensasjon fra dersom omsøkte arrangement skal kunne gjennomføres:

«Motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing og lavtflyving med luftfartøy er forbudt. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer»; jfr. forskriftens kap. IV punkt 4.1.

«All ferdsel og aktivitet skal skje hensynsfullt og varsomt slik at en ikke skader natur- og kulturverdier, forstyrrer vilt, tamrein og bufe, eller er til ulempe for andre. Bruk av motorisert isbør er ikke tillatt. Idrettsarrangement, jakthundprøver og annen større organisert virksomhet er ikke tillatt.

Bruk av ride- og kløvhest er bare tillatt langs eventuelle traséer som er særskilt utpekt til dette av fylkesmannen».

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for nasjonalparken.

Det finnes ingen aktuelle unntaksbestemmelser i verneforskriften og saken må derfor vurderes i forhold til § 48 i naturmangfoldloven. Denne lyder:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

Vurdering

Sikkerhetshensyn og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser har ingen relevans i denne saken.

Verneverdiene i denne del av nasjonalparken er knytta til gammel furuskog, urørthet og til sjeldne fuglearter og våtmarksfugl.

Storparten av arrangementet foregår utenfor nasjonalparkgrensa og preparering av skiløypa vil ikke påvirke verneformålet. Aktuelle fuglearter er ikke ankommet hekkeområdene da de området er dekket av snø og is. Tiltak vil heller ikke virke inn på furuskogen. Aktuelle lokaliteter for tidlighekkende rovfugl finnes utenfor de arealene som her blir berørt.

Omsøkte tiltak vurderes ikke å være i strid med verneformålet og det vil ikke på virke verneverdiene nevneverdig.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i øvre Tollådal er godt. Samla belastning for motorferdsel gjelder kun trafikk inn til noen private hytter.

Konklusjon

Omsøkte tiltak vurderes ikke å være i strid med verneformålet og det vil ikke på virke verneverdiene nevneverdig.

Saksopplysninger:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Eventuell kommunal tillatelse og tillatelse fra grunneier må foreligge.

Dersom det er rein i området skal det vises særskilt hensyn til denne.

Vi ønsker dere lykke til med arrangementet og håper at alle deltagerne får en flott opplevelse.

Parter i saken:

Beiarn kommune		8110	Moldjord
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
I.L. Stormfjell v/Ørjan Kristensen		8110	MOLDJORD
Naturvernforbundet i Nordland	Lofffjellveien 7	8602	Mo i Rana
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten v/Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog SF avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.
Naturmangfoldloven.

Arkivsaksnr: 2014/3574-0

Saksbehandler: Hanne Etnestad

Dato: 10.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	12/2015	04.03.2015

Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport - Salten Kraftsamband Produksjon AS

Forslag til vedtak

Salten kraftsamband Produksjon AS gis dispensasjon fra §3 pkt. 6.1 i verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark for begrensa bruk av motorisert transport langs rute 1, 2, 3, 4 og 5 på vedlagt kart i forbindelse med kontroll og vedlikehold av reguleringsanleggene i og rundt verneområdet. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- * All motorisert transport utenom angitte formål og løyper inntegnet på kart er forbudt
- * Ved behov for transport opp til anleggene skal ferdsel inn i nasjonalparken kun skje i forbindelse med tilsyn og vedlikehold, og når føreforholdene ikke gjør det mulig å kjøre utenfor nasjonalparken.
- * Det skal kun kjøres med snøscooter på snødekt mark
- * Dispensasjonen gjelder for følgende ruter, se også vedlagt kart, og motorisert ferdsel kan skje i henhold til følgende vilkår:
  - * Rute 1 – Callanasjávri – Lomivatnet. Motorisert ferdsel skal kun skje når det ikke er farbart med snøscooter langs traseen for scooterløypa/turistløypa Daja – Muorki.
  - * Rute 2 – Nedre Doarro – Rundvatnet – Øvre Doarro. Motorisert ferdsel skal kun skje når isforholdene ikke gjør det mulig å kjøre utenfor nasjonalparken.
  - * Rute 3 – Coarvi – Balvatnet. Motorisert transport skal kun skje når snøforholdene ikke gjør det mulig å kjøre langs veien
  - * Rute 4 – Coarvi – Juttar. Transport ved behov for vedlikehold av samband lokalisert på høyde 769.
  - * Rute 5 – Balvatnet sør. En (1) tur pr. sesong for kontroll av informasjonsskilt ca. 100 m innenfor nasjonalparken. Ved behov for utskifting av skilt kan det kjøres en (1) ekstra tur.
- * Dispensasjonen gjelder for inntil to (2) snøscootere ved ordinære turer. Langs rute 1, 2 og 3 kan det ved større akutte vedlikeholdsarbeid benyttes inntil fem (5) snøscootere. Ved slike ekstraordinære oppdrag skal det gis melding til forvaltningsmyndigheten snarest mulig etter kjøring.
- * Dispensasjonen gjelder for lavtflyging og landing med helikopter i nærheten av reguleringsanlegg innenfor nasjonalparken.
- * Den motoriserte ferdselen skal kun skje i ukedagene, utenom helger. I akutte tilfeller kan imidlertid ferdselen også skje på helgedager.
- * Dispensasjonen gjelder for årene 2015 - 2019.
- * Hvis det er rein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne.
- * Vedlagt kjørebok skal føres før hver tur, og kopi av utfylte sider skal sendes til Midtre Nordland nasjonalparkstyre etter hver sesong, senest 1. august hvert år, og etter endt dispensasjonsperiode.
- * Dispensasjonen og utfylt kjørebok skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre vedtok i sak 40/2014 den 09.12.2014 å gi dispensasjon til Salten kraftsamband Produksjon AS (SKS) for begrensa bruk av motorisert transport langs noen utvalgte ruter innenfor Junkerdal nasjonalpark i forbindelse med kontroll og vedlikehold av reguleringsanleggene i og rundt verneområdet.

SKS har i epost av 18.12.14 meddelt at de ønsker å klage på deler av vedtaket, klagen med begrunnelse ble oversendt 04.02.15. Begrunnelsen for klagen er hensyn til å opprettholde en forskriftsmessig og forsvarlig drift av reguleringsanleggene tilhørende Daja kraftverk, og mulighet for å få inn mer mannskap i forbindelse med større arbeid på anleggene. SKS klages på vilkår om kun en tur pr. sesong i forbindelse med inspeksjon av et informasjonsskilt sør for Balvatnet, samt vilkåret om kun to scootere i følge pr. tur.

I tillegg søker SKS om en alternativ rute ca. 600 m gjennom nasjonalparken, denne traseen må benyttes ved dårlige isforhold langs kjøretraseen opp til Øvre Doarrovatnet fra Risedalen. Se vedlagt klage med søknad om ny trase.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Junkerdal nasjonalpark, jf. § 6 i verneforskriftene, dette innbefatter behandling av dispensasjonssøknader og å ta stilling til behandling av klager.

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Formålet med vernet er:

- Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.
- Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I utgangspunktet er det forbud mot all motorisert ferdsel innen nasjonalparken, jf § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark.

I henhold til den generelle dispensasjonsbestemmelsen for verneområder, naturmangfoldloven (nml) § 48, kan det i spesielle tilfeller gjøres unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Ved innføring av naturmangfoldloven i 2009 ble verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse satt ut av kraft og søknader i henhold til denne bestemmelsen må vurderes etter naturmangfoldloven, jf. naturmangfoldloven § 77pkt.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet, og kan komme i konflikt med følgende punkter i verneformålet:

- skade eller slitasje på naturmangfoldet og vegetasjonen i området.
- forstyrrelser av sårbare arter og forstyrrelse i forhold til naturopplevelsen, samt forstyrrelse av rein.

I forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark er det omsøkte området nordøst for Balvatnet beskrevet som et område med enestående eller trua naturverdier med bakgrunn i svært store og sårbare verdier knyttet til flora og fauna. Her skal naturvernensyn være overordnet andre interesser.

Forvaltningsplanen foreslår en rekke tiltak for å fremme verneformålet, og i kapittelet som omhandler motorferdsel er denne målsettingen satt: «Motorferdsel skal holdes på et minimum i Junkerdal nasjonalpark, og gjennom dette skal nasjonalparken være en kilde for stillhet og naturopplevelse».

Verneforskriften åpner ikke for den omsøkte transporten; motorisert ferdsel i forbindelse med kontroll og vedlikehold av reguleringsanlegg av vassdrag. Unntak fra vernebestemmelsene må da gjøres etter nml § 48.

I henhold til veileder M106-2014 «Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter» utarbeidet av Miljødirektoratet, skal den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven, § 48, også være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle / særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Det er ikke registrert at SKS sitt behov for motorisert transport innenfor nasjonalparken er behandlet i forbindelse med verneprosessen.

I nyere verneforskriftmater er bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg og nødvendig istandsetting ved akutt utfall, direkte hjemlet i verneforskriftene.

Omsøkte tiltak, motorferdsel i forbindelse med kontroll og vedlikehold av reguleringsanleggene til SKS, vurderes som et regionalt viktig tiltak. SKS er pålagt og forpliktet til å holde reguleringsanleggene i forskriftsmessig stand. For å gjøre en slik tilsynstur mest mulig effektiv finner en det rimelig at det gis dispensasjon til motorisert transport i forbindelse med dette arbeidet. For tilsyn og vedlikehold vinterstid er transport med snøscooter enklest og rimeligste alternativ, på barmark benyttes helikopter.

Den motoriserte ferdsele til Salten kraftsamband for kontroll og vedlikehold av reguleringsanleggene vil stort sett skje utenfor parkens grenser, men i enkelte tilfeller når snø- og isforholdene ikke gjør det mulig å kjøre utenfor nasjonalparken er de avhengig av å kjøre helt eller delvis gjennom parken.

Rute 1: Callanasjávri – Vålffarjohkka – Lomivatnet. SKS ønsker en alternativ trase opp til bekkeinntak med demning og sikringsgjerde ved Vålffarjohkka, anlegget ligger kun ca. 100 m fra vernegrensen i nord. Traseen brukes når det ikke er forhold for å kjøre inn fra nord langs turistløypa fra Daja utenfor nasjonalparken. I følge oppføring i kjørebøkene er det svært få turer utført fra Callanasjávri. I dette området er det i følge Artsdatabanken registrert sårbare og rødlistede arter som snøgras, dverggyre og lodnemyrklegg.

Rute 2: Nedre Doarro – Rundvatnet – Øvre Doarro. Trase for transport opp til demningen ved Øvre Doarro utenfor nasjonalparken. Langs denne traseen ønsker SKS tillatelse for bruk av snøscooter på en ca. 600 m lang strekning innenfor nasjonalparken når isforholdene ikke gjør det mulig å kjøre utenfor. Det er ikke registrert noe spesielle sårbare botaniske forekomster på denne strekningen, og det er her snakk om en forholdsvis kort strekning.

Rute 3: Coarvi – Balvatnet. Trase for transport opp til demningen med diverse anlegg i Balvatnet utenfor nasjonalparken. Denne traseen benyttes også i enkelte tilfeller til annen transport inn til Balvatn-området, for eksempel ved transport til hytter i området. Dette området ligger innenfor brukssonen i nasjonalparken.

Rute 4: Coarvi – Juttar. Transport opp til samband lokalisert på høyde 769. Et område med rik og sårbar vegetasjon. Søker opplyser om at det ikke behov for mer enn 2 snøscootere på denne turen. Av kjørebøkene ser det ut til at det har vært kjørt svært få eller ingen turer opp til dette anlegget.

Rute 5: Sørenden av Balvatnet for kontroll av informasjonsskilt.

Som regulert er SKS pliktig til å informere allmennheten om at de ferdes på vann og vassdrag som er regulert. SKS har derfor behov for kontroll og vedlikehold av et opplysningsskilt som står ved turistløypa opp fra Skaiti. Er det nødvendig å skifte skiltet må de ha mulighet til dette innen rimelig tid, SKS ønsker derfor inntil to turer pr. sesong på denne ruta.

Naturoppsynet for nasjonalparken; Statskog Fjelltjenesten, ferdes jevnlig forbi dette skiltet og kan gi melding til SKS hvis skiltet er skadet. Skiltet står imidlertid ca. 100 m innenfor vernegrensa og i et område hvor det ikke er registret spesielt sårbar vegetasjon. Det er her snakk om et svært begrenset antall

turer med snøscooter like innenfor grensen til nasjonalparken, samt at det er satt vilkår om at ferdselen ikke skal skje i helgene da de fleste turgåere ferdes i området. Nasjonalparkstyret finner derfor at den ønskede motoriserte ferdselen ikke vil gå utover verneverdiene i nasjonalparken i vesentlig grad.

SKS opplyser om at den motoriserte transporten de har hatt inn i nasjonalparken de siste årene har vært av svært lite omfang. Av oversendte kjørebøker ser det ut til at antallet transporter med snøscooter inn i nasjonalparken ligger på fra 1 - 2 til ca. 10 turer pr. år på de forskjellige traseene, de fleste transportene opp til Øvre Doarro og Balvatnet. Dette vil si at SKS har størst behov for transport opp til anlegg som ligger utenfor nasjonalparken, transport med snøscooter vil da for det meste gå langs traseer som går utenfor nasjonalparken.

Det opplyses om at det som hovedregel kjører to personer med hver sin snøscooter på de forskjellige oppdragene. Ved sikkerhetsmessige grunner kjøres det kun med en person på hver snøscooter. I enkelte spesielle arbeidsoppdrag kan det være behov for flere personer og derved snøscootere. En forstår dette slik at det er ved akutte større arbeidsoppdrag på anleggene kan det være behov for mer mannskap, SKS ønsker å kunne ha mulighet til at minst fem personer kan kjøre inn til anleggene på en tur ved behov, det vil si at det kan være behov for minst fem snøscootere på hver tur.

Det er her snakk om et meget begrenset antall turer med flere enn to snøscooter opp til reguleringsanlegg. De aktuelle traseene og anleggene for slike oppdrag er rute 1 Callanasjávri – Válfjárjohkka, – Lomivatnet, rute 2 Nedre Doarro – Rundvatnet – Øvre Doarro, samt rute 3 Coarvi – Balvatnet.

Bruk av helikopter er skånsomt for terreng og vegetasjon, men kan medføre problemer ved støy og forstyrrelse ved lavtflyging og landing. Nasjonalparken er et mye nyttet friluftsområde, og det ligger mange hytter inn mot parken. Nærområdet til Coarvi og mot Doarro brukes mye til fiske og jakt. Støy i forbindelse med helikoptertransporten kan redusere naturopplevelsen for turgåere og friluftsfolk i området. Det er imidlertid rapportert inn få helikoptertransporter innenfor nasjonalparken, og transporten vil gå i utkanten av nasjonalparken og er kortvarig. Helikoptertransportene skal også kun foregå i ukedagene og kun unntaksvis, ved spesielle behov, i helgene når det er størst ferdsel av turfolk i området. En finner heller ikke at den omsøkte bruken av helikopter vil ikke være vesentlig til forstyrrelse for dyreliv og friluftslivet i området.

Til større transporter inn i området bør også helikopter kunne benyttes, dette vil også være med på og begrense bruken av flere enn to snøscootere inn til anleggene.

Søknaden er vurdert med hensyn til kunnskap om naturverdiene i området (nml § 8).

Junkerdal nasjonalpark består av kalkrike områder med et unikt planteliv som er sårbart for ferdsel. Områdene nord og øst for Balvatnet har spesielt verdifull og sårbar vegetasjon, det er registrert flere rødlistede og sårbare plantearter her, slik som brannmyrklegg, snøsoleie, grannsilde og svartbakkestjerne. Nasjonalparken er også hekkeområde for sårbare rovfuglarter som jaktfalk og kongeørn.

Den omsøkte kjøringen er også vurdert opp mot føre-var-prinsippet (nml § 9) for å begrense belastningen på de botaniske verdiene og naturgrunnet i områdene. I vårløsningen eller når snømengden er liten er det stor fare for slitasje på vegetasjonen, det bør derfor være minst mulig ferdsel med snøscooter i områder med spesielt sårbar vegetasjon på denne tiden. For å begrense belastningen på de botaniske verdiene og naturgrunnet i områdene er det derfor presisert i vilkårene at ferdselen kun skal skje på snødekt mark.

Konklusjon

Med bakgrunn i supplerende informasjon fra SKS har Midtre Nordland nasjonalparkstyre gjort en ny vurdering av søknad av 06.11.2014 og klage av 04.02.2015 fra Salten Kraftsamband Produksjon AS.

Med de vilkårene som er satt til motorisert transport i forbindelse med tilsyn og vedlikehold av Salten Kraftsamband sine anlegg innenfor og inntil nasjonalparken, vil landinger med helikopter i det aktuelle omfanget og et begrenset antall turer med snøscooter på snødekt mark langs traseene 1, 2, 3, 4 og 5 på vedlagt kart, i liten grad påvirke verneverdiene i området eller være vesentlig i strid med verneformålet. Den eventuelle økte motorisert transport langs traseene 1, 2 og 3 vil heller ikke medføre noen

nevneverdig større skade på vegetasjonen og verneverdiene. Denne ferdselen vil også ha liten eller minimal innvirkning på fuglelivet eller andre mulige sårbare arter i området.

De gitte begrensninger i når dispensasjonen skal nyttes - i ukedagene, samt det spesielle vilkåret i forhold til rein vil være med på å redusere eventuelle konflikter i forhold til naturopplevelsen og forstyrrelse av rein. Nasjonalparkstyret vurderer heller ikke at den ovenfor nevnte motoriserte transporten sammen med annen lovlig kjøring i området vil medføre for stor samlet belastning på økosystemet.

På denne bakgrunn finner derfor Midtre Nordland nasjonalparkstyre at det kan gis dispensasjon for motorisert transport gjennom nasjonalparken i henhold til vedlagt kart

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Balvatn reinbeitedistrikt	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
SKS Produksjon AS	Eliabakken 7	8205	FAUSKE
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Vedlegg:

- 1 Kart over foreslått trasé i Junkerdal nasjonalpark
- 2 Klage på vedtak - Junkerdal nasjonalpark - Søknad om dispensasjon for motorisert transport - SKS Produksjon AS

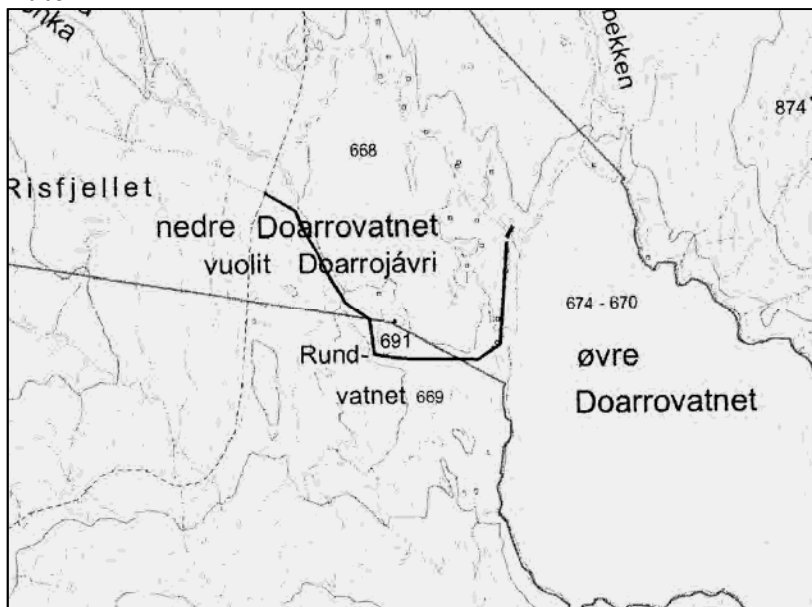
Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldloven

Rute 2

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø

Deres ref:
15.12.2014

Vår ref:
2006/104-150/2015

Vår saksbehandler:
Christoffer Aalerud

Dato:
04.02.2015

Klage på vedtak - Junkerdal nasjonalpark - Søknad om dispensasjon for motorisert transport - SKS Produksjon AS

Vi viser til melding om vedtak mottatt 15.12.14 og melding om klage på vedtak oversendt nasjonalparkstyret 18.12.14.

Av hensyn til å opprettholde en forskriftsmessig og forsvarlig drift av reguleringsanleggene tilhørende Daja kraftverk klager vi på deler av vedtaket mottatt 15.12.14. Det vi klager på er vilkåret om kun en tur pr. sesong langs rute 5 og vilkåret om kun to skutere i følge pr. tur. Vi tar avslaget om motorisert ferdsel langs rute 2 til etterretning og velger å foreslå en alternativ trasé til Øvre Doarrovatnet. Begrunnelser følger.

Ferdsel langs rute 2: Som regulant er man pliktig til å informere allmennheten om at de ferdes på vann og vassdrag som er regulert og hvilke farer dette kan medføre. Rute 2 brukes i forbindelse med kontroll og vedlikehold av et opplysningsskilt som står ved turistløypa som kommer fra Skaiti. Dersom skiltet er skadet og må skiftes må vi ha muligheten til å sette opp et nytt skilt innen rimelig tid. Vi ber om at vilkåret om ferdsel langs rute to endres til inntil to turer pr. sesong.

Vilkår om antall skutere: Avhenging av hva slags arbeid som skal utføres ved reguleringsanleggene kan det være behov for flere enn to personer for å utføre arbeidet. Av sikkerhetsmessige grunner kjører vi ikke flere personer på en skuter. Vi er derfor avhengig av å ha muligheten til å kjøre inntil fem skutere i følge. I foregående tillatelse som gjaldt fra 2004 til 2014 var det ikke satt noen begrensning på antall skutere i følge pr. tur. Vi vil understreke at vi som hovedregel kun kjører to skutere i følge, men at vi ved spesielle anledninger kan ha behov for ytterligere personell. Vi ber om at vilkåret om kun to skutere i følge pr. tur endres til fem eller fjernes helt.

Trasé til Øvre Doarrovatnet

For å komme til reguleringsanleggene ved Doarro ved å kjøre opp Risedalen må vi passere over Nedre Doarrovatnet. Dersom isen på vannet er dårlig er det ikke mulig å komme seg fram til anleggene uten å kjøre i nasjonalparken. Det er ikke mulig å kjøre med skuter på nordsiden av vannet. Vi ber derfor om tillatelse til å kjøre en sløyfe inn i parken som vist på vedlagte kart. Traséen er tidligere tillat brukt til transport av anleggsmaskiner og berører ikke verneverdier jf. tidligere tillatelse (deres ref. 2010/1007).

Avslutningsvis vil vi si at vi synes det er uheldig at Midtre Nordland nasjonalparkstyre etablerer en ny forvaltningspraksis for motorisert ferdsel i Junkerdal nasjonalpark i forbindelse med drift og vedlikehold av anlegg for kraftproduksjon, en aktivitet som har pågått i området i over 100 år. Som

Vi skaper muligheter

det fremgår av oversendte kjørebøker har vår kjøring vært av et svært lite omfang de siste årene og vi hadde helst sett at tidligere praksis med en generell dispensasjon hadde blitt videreført. Selv om vi ikke har benyttet oss av rute 2 Coarvi-Doarro på seinvinteren og våren de siste årene kan avslaget på motorferdsel langs denne ruta medføre mer bruk av helikopter i nasjonalparkens nærområde.

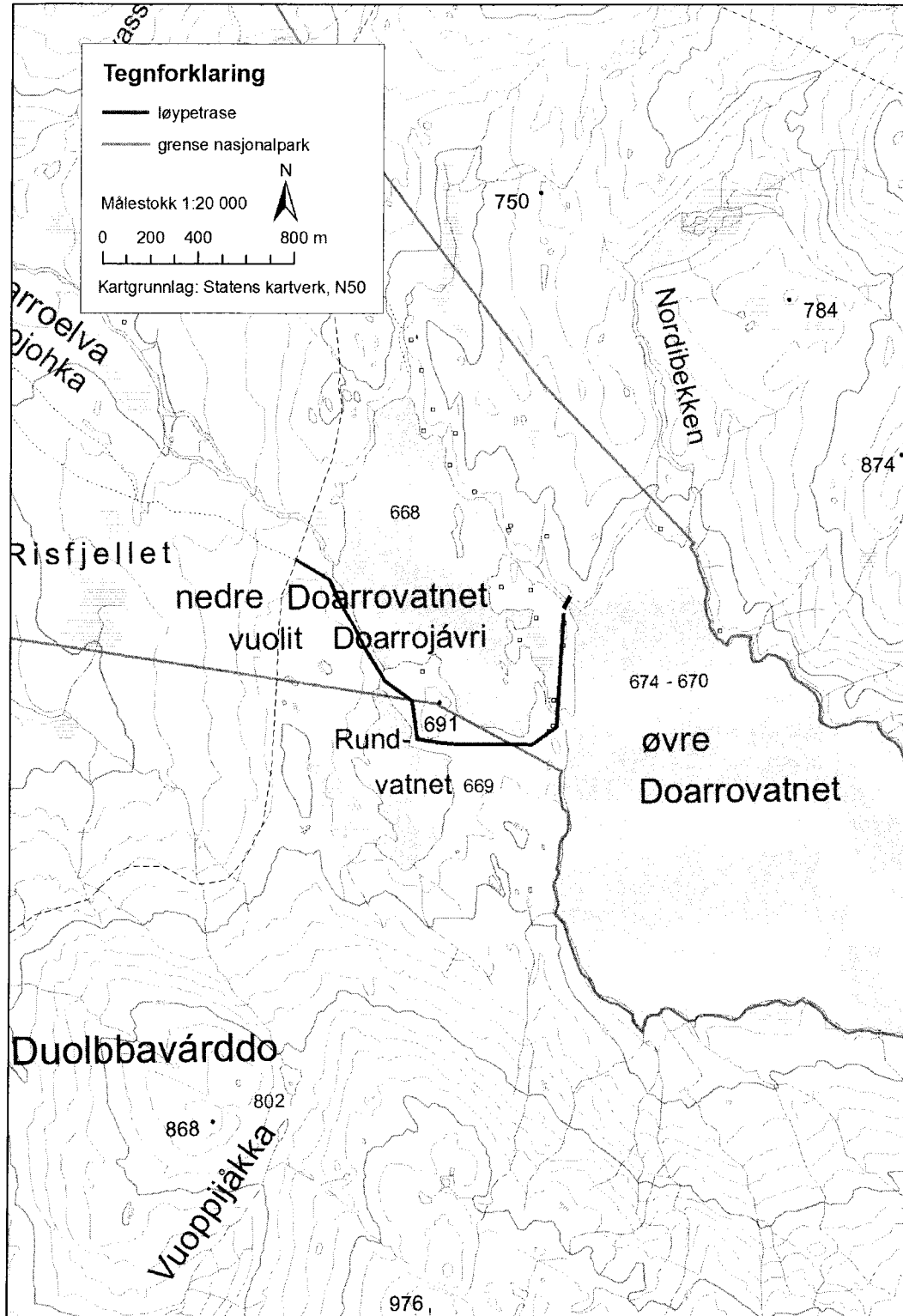
For Sjunghatten og Lakú nasjonalparker er det i forvaltningsplanen angitt traséer som kan brukes til drift av vannkraftanlegg. Vi foreslår at forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark oppdateres og at det i planen angis godkjente traséer for vår type virksomhet slik at vi sparer denne type saksbehandling de kommende år.

Med vennlig hilsen
for SKS Produksjon AS

Christoffer Aalerud
naturforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg: Kart over foreslått trasé i Junkerdal nasjonalpark

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø

Deres ref:
30.10.2014

Vår ref:
2006/104-1242/2014

Vår saksbehandler:
Christoffer Aalerud

Dato:
06.11.2014

Søknad om dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Junkerdal nasjonalpark

Vi viser til korrespondanse med nasjonalparkforvalter Hanne Etnestad, samt tidligere gitte dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Junkerdal nasjonalpark datert 04.03.2004.

SKS Produksjon AS eier og driver kraftverkene Daja, Fagerli, Lomi og Storelvvatnet med tilhørende reguleringsanlegg i Sulitjelma i Fauske kommune. Gjennom vassdragslovgivningen er vi som konsesjonær og regulant pålagt og forpliktet til å holde reguleringsanleggene i forskriftsmessig stand. Dette innebærer både å ha kontroll med vannstandene i magasinene og tilstanden på damanleggene. I forbindelse med drift og vedlikehold av reguleringsanleggene er vi om vinteren derfor avhengig av å kunne transportere utstyr og personell med snøskuter.

Flere av reguleringsanleggene ligger innenfor eller nært opptil grensen til Junkerdal nasjonalpark og flere traseer for kjøring til anleggene med snøskuter går gjennom nasjonalparken. Fra nasjonalparken ble opprettet i 2004 har vi hatt dispensasjon fra motorferdselsforbudet til å gjennomføre nødvendig tilsyn og vedlikehold av reguleringsanleggene. Dispensasjonen gjelder ut 2014.

Traséene som vi bruker og installasjonene som ligger inne i nasjonalparken er avmerket på vedlagte kart. Nedenfor følger en redegjørelse for i hvilken forbindelse de enkelte traséene blir benyttet. Numrene henviser til vedlegget.

1. Tjålanisjávrrre-Lomivatnet: Traséen brukes i forbindelse med tilsyn med Valffarjókka bekkeinntak, for adkomst til lukehuset ved Lomivatnet og for adkomst til drikkevannsforsyningen ved Lonene. Bekkeinntaket ved Valffarjókka ligger inne i nasjonalparken. Traséen brukes i hovedsak kun når det ikke er forhold for å kjøre inn fra turistløypa på nordsiden av nasjonalparken.
2. Coarvi-Dorro: Traséen brukes i forbindelse med tilsyn med sambandsutstyr på høyde 769 (merket 4.) og som adkomst til reguleringsanleggene ved Stor-Dorro.
3. Coarvi-Balvatnet: Traséen brukes i forbindelse med tilsyn med reguleringsanleggene ved dam Balvatnet når snøforholdene gjør det umulig å kjøre på veien.

5. Balvatnet sør: Noen hundre meter inne i nasjonalparken er det satt opp et informasjonsskilt som informerer allmennheten om at Balvatnet er regulert og hvilke farer dette kan medføre. Skiltet blir kontrollert en gang hver vinter.

Hyppigheten av hvor ofte hver trasé blir brukt avhenger fra år til år ut i fra vær, føreforhold og nødvendigheten av tilsyn og arbeid på anleggene. For å få et bilde av motorferdselen SKS Produksjon utøver innenfor nasjonalparken henviser vi til innleverte kjørebok for de siste årene. Vi antar at hyppigheten av motorferdsel de kommende årene blir tilsvarende det den har vært de foregående årene.

Med bakgrunn i ovennevnte søker SKS Produksjon AS om ny dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Junkerdal nasjonalpark. Vi imøteser en dispensasjon med tilsvarende vilkår som i dispensasjonen fra 2004.

Dersom nasjonalparkstyret har spørsmål til søknad bes de om å kontakte undertegnede.

Med vennlig hilsen
for SKS Produksjon AS

Christoffer Aalerud
naturforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg: Kart over SKS Produksjon AS' installasjoner og vintertraséer i Junkerdal nasjonalpark.

Arkivsaksnr: 2015/673-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 11.02.2015

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	13/2015	04.03.2015

MIDNOR - Høring på rapport "Forenkling av utmarksforvaltningen"

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre stiller seg positiv til at kommunene får førstelinjeansvar og den foreslåtte sammenslåinga av SNO og Fjelltjenesten. Dette forutsetter at det ikke tildeles mindre ressurser til naturoppsyn ved ei eventuell sammenslåing. Nasjonalparkstyret stiller seg derimot avventende til å tilegne kommunene større ansvar og myndighet i utmarksforvaltninga, inntil man ser resultatet av den planlagte kommunesammenslåinga.

Nasjonalparkstyret er positiv til de tiltakene som av rapportens sammendrag fremgår som av overordnet karakter.

Bakgrunn

Den 7. juli 2014 ble det satt ned en faggruppe av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i samarbeid med Klima- og miljødepartementet og Landbruk- og matdepartementet, for å se på tiltak for å forenkle utmarksforvaltninga i Norge.

Utgangspunktet til dette prosjektet var regjeringserklæringen på Sundvolden pkt. 8 - «levende lokaldemokrati»: «Brukerne skal oppleve en vesentlig forenkling i forvaltning og saksbehandling. Kommunene skal tildeles større ansvar og myndighet innenfor utmarksforvaltninga». Dette er et ledd i en forespeilet kommunereform fra den samme regjeringserklæringa. Rapporten skal inneholde:

- *Definisjon av utmarksbegrepet*
- *Oversikt over nå-situasjonen*

- Oversikt over reelle problemer/utfordringer ved dagens utmarksforvaltning
- Forslag til tiltak. Alle forslag til tiltak er samlet i rapportens kapittel 6
- Kort omtale av tiltak, forvaltningspraksis og ansvarsforhold

Den 27. oktober ble det arrangert et dialogmøte med den nedsatte faggruppa, brukerorganisasjoner, forvaltningsenheter og andre interessenter hos Fylkesmannen i Bodø. Midtre Nordland nasjonalparkstyre var representert med styreleder og sekretariatsleder. Innspill fra møtet ble tatt med videre i arbeidet med rapportutkastet. Blant annet så har rapporten tatt med styreleders innspill om de tungroddede prosessene i bestillingsdialogen, og at man opplever at oppsynet prioriterer selv hvilke oppgaver som må gjøres. Styreleders innspill om at flere saker bør kunne delegeres til sekretariatet er også tatt med i rapporten.

Rapporten var ferdig i starten av desember 2014, og ble sendt ut på høring. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er høringsinstans. Det ble arrangert et åpent høringsmøte 10. februar 2015 i Oslo, men sekretariatet i Midtre Nordland nasjonalparkstyre deltok ikke på møtet. Derimot ble møtet fulgt over nett-tv direktesending. Skriftlige høringsuttalelser skulle være inne hos faggruppa 27. februar, men Midtre Nordland nasjonalparkstyre har fått utsatt frist til etter styremøtet. Det er opprettet en egen nettside for innlevering av høring.

Rapporten ligger i sin helhet på Regjeringens nettside:

[Samleside for prosjektet Forenkling av utmarksforvaltningen](#)

[Direktelink til rapportdokumentet](#)

Vurdering av tiltak beskrevet i kapittel 6

Punkt 6.1 og 6.3 - Økt ansvar og delegering til kommunene

I utgangspunktet er det vanskelig å vurdere en del av tiltakene da man enda ikke vet omfanget av kommunereformen. I vår region er det forespeilet flere alternativer til nye kommuner. Det er avgjørende å vite størrelsen på kommunene for å vurdere kapasitet, kunnskap og kompetanse. I dagens kommuner vil flere av de tiltenkte oppgavene skape en ekstra arbeidsbelastning, som vil være problematisk i forhold til bemanning og lønnskostnader. Rapporten har to forslag til hvordan kompetansen skal heves i kommunene, men ikke noen forslag til hvordan man skal løse arbeidsbelastningen. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er også litt tvilende til at et kursbasert opplæringstilbud skal kunne dekke opp nødvendig kompetanse i kommunene.

Et av hovedmomentene i rapporten er å gi økt ansvar til kommunene. Faggruppa foreslår en del oppgaver som bør overføres til kommunen – blant dem er forslagene om å gi kommunene ansvar for forvaltning av verneområder som i sin helhet ligger innenfor kommunens grenser, og mulighet for verneområdestyrene å delegerer unntaks- og dispensasjonsbestemmelser i verneforskrift til kommunene. Et siste moment som er av interesse for Midtre Nordland nasjonalparkstyre er at det foreslås at naturbasert næringsutvikling bør i større grad integreres i forvaltningsplaner, og større mulighet til å lage bestemmelser i randsonene til nasjonalparker.

Dersom man får store kommuner i regionen er det tenkelig at disse oppgavene kan løses uten noen store strukturelle endringer, men dersom man beholder dagens kommuner vil det føre til nye ansettelser og lønnskostnader.

Punkt 6.2 - Førstelinjeansvar til kommunene

Det er forespeilet at kommunene skal ha et førstelinjeansvar. Dette vil si at brukerne kun skal forholde seg til kommunene i alle henvendelser. Det blir videre kommunens oppgave å være bindeledd mellom bruker og øvrige forvaltningsorgan. Midtre Nordland nasjonalparkstyre ser positivt på at kommunene får dette førstelinjeansvaret, siden dette vil gjøre det enklere for brukerne. Eksemplifisert med motorferdselsaker der brukere i dag må innhente kommunal dispensasjon fra motorferdselloven, statlig dispensasjon til å kjøre i verneområder og grunneiers tillatelse. Dersom kommunene får førstelinjeansvar trenger brukerne kun å sende en søknad til kommunen, og så får kommunen ansvar i å videreformidle denne. For verneområdestyrene vil ikke dette medføre noen ekstra arbeidsbelastning. Belastningen vil i hovedsak ramme kommunene, men nasjonalparkstyret ser ikke på dette som nødvendig for å øke bemanningen og samtidig lønnskostnadene i kommunene.

Punkt 6.4 - Utmarksstyrer

Rapporten foreslår å opprette utmarksstyrer som skal overta arbeidsoppgavene til dagens verneområdestyrer, villreinnemder og reindriftsseksjon. Disse instansene er per i dag fordelt til tre forvaltningsorganer, men kan med utmarksstyrer slås sammen til ett forvaltningsorgan. I tillegg har også fylkeskommunen et ansvar for regionale planer og regionalt friluftsliv. Det er litt uklart i rapporten om hvilke andre oppgaver som skal tilegnes utmarksstyrene. Slik det er forespeilet vil det ikke bli stor endring fra dagens modell med verneområdestyrer, bortsett fra at man får et større ansvar i forbindelse med reindrift, samt at styret utvides til også å inkludere ulike brukerinteresser innenfor miljø og friluftsliv samt grunneiere og næringsinteresser. Med færre kommuner vil nok ikke styret i sin helhet bli noe særlig større enn dagens styre på 14 representanter. Det er poengtert i rapporten at det forventes innvendinger på denne organisatoriske endringen siden dagens modell av verneområdestyrer er av såpass ny dato.

Punkt 6.7 - Naturoppsyn

Det fremgår av rapporten at faggruppa vil gjøre en del endringer med dagens oppsynsordning. De viktigste endringene for Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forslaget om å slå sammen Fjelltjenesten med Statens naturoppsyn, samt at forvaltningsmyndigheten får et tydeligere ansvar i forhold til å prioritere B-oppgaver. Midtre Nordland nasjonalparkstyre bestiller i dag oppsynstjenester både hos SNO og Fjelltjenesten, og ser positivt på muligheten for å slå sammen disse til en enhet. Dette forutsetter at det ikke blir tildelt mindre ressurser som følge av en eventuell sammenslåing.

Generelle tiltak

En del av tiltakene som er foreslått er såpass generelle at man ikke trenger noen strukturelle endringer for å få de iverksatt.

Punkt 6.11 Nasjonal politikk bør samordnes og bli mer tydelig – man ser at kommunal, fylkeskommunal og statlig politikk ikke bestandig er samorganisert. Den nasjonale politikken bør være mer strategisk slik at regional og lokal politikk lettere kan følge den

nasjonale strategien i utmarkssaker. Manglende avklaring i saker på nasjonalt nivå fører til konflikter nedover i forvaltningssystemet. Det er spesielt i konflikter mellom miljø og landbruk at de strategiske målsettingene for nasjonal politikk er uklar/ikke sammenfattende, og skaper ofte problemer i lokal og regional forvaltning. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er positiv til klarere føringer for nasjonal utmarkspolitikk. Da dette kan være med å redusere konfliktnivået i utmarkssaker.

Punkt 6.9 Kunnskap om naturressurser – Nasjonal kartlegging av naturverdier og naturmangfoldet i Norge bør fullføres. Dette prosjektet ble påbegynt av Miljødirektoratet (da Direktoratet for naturforvaltning) i 2003, men Riksrevisjonen har i en undersøkelse fra 2006 konkludert med at programmet ikke er gjennomført som forutsatt (med unntak Artsdatabanken). Dette arbeidet må styrkes vesentlig dersom arbeidet skal kunne brukes som tilstrekkelig kunnskap ved myndighetens beslutningsgrunnlag. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er positiv til at man i fremtiden kan drive kunnskapsbasert forvaltning i utmarka, da dette vil gi forvaltningsmyndighet og tiltakshaver en økt forutsigbarhet ved beslutninger som tas i utmarkssaker.

Punkt 6.12: Lovutvalg for utmarka – Det bør utnevnes et utvalg som skal foreta en gjennomgang av offentligrettslige lover og forskrifter i utmarksforvaltningen. I dag er lovgivningen i utmarksforvaltning preget av et stort antall sektorlover. Disse lovene har ulike forskrifter og ambisjoner, men ofte faglig overlappende med tilgrensende lover. Dette har ført til et komplekst regime som igjen har vært et viktig bidrag til det fragmenterte systemet av forvaltningsoppgaver som var bakgrunnen for at dette prosjektet ble igangsatt. Utvalget bør se på muligheten for å slå sammen noen av sektorlovene til en egen lov for utmarksareal og ressurser, på lik linje med Sverige. Midtre Nordland nasjonalparkstyre ser positivt på utnevningen av et slikt utvalg. Ikke nødvendigvis for å få laget en ny lov om utmark og ressurser, men for å fremskaffe viktig informasjon om hvordan sektorlovene forholder seg til hverandre og den mer overordnede plan- og bygningsloven. Dette vil gjøre det lettere for tiltakshavere å finne frem i disse sektorlovverkene, samt at det blir lettere for forvaltningsmyndigheten å fatte beslutninger.

Disse generelle tiltakene må anses som mulig å gjennomføre uavhengig av store strukturelle endringer i kommunale, regionale og statlige oppgaver, samt kommunereformen.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Forenkling av utmarksforvaltninga ([link til rapport finnes i kapittelet om bakgrunn](#))